Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday by
The Little Russian Nat'l Union
of America
at
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year..... $2.00 } To Europe:
half year..... 1.00 } per year..... $2.50
single copy... .05 } half year..... 1.25

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE L. R. NAT'L UNION OF AMERICA

ЗАЛОЖ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
виходить кождого четверга
видає
„РУСКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Передплата:
на рік..... $2.00 } До Европи:
на пів року 1.00 } на рік $2.50
поод. число .05 } на пів року 1.25

РІК XXII. Джерзи Сіти, Н. Дж., четвер, 12-го марта 1914. Ч. 11.
VOL. XXII. Jersey City, N. J., Thursday, March 12, 1914. N. 11.

КОНЕЦЬ ПРОЦЕСУ УГОРСЬКИХ РУСИНІВ.

32-ох ЗАСУДЖЕНИХ.

У второк, дня 3. с. м. закінчив ся великий процес в місті Мармароськім Сиготї на Угорщинї проти 94-ох Русинів, котрих обжалувано о державну зраду.

Спершу було обжалуваних майже 200, але перед розправою, яка зачала ся 29-ого грудня 1913 р., державна прокураторія відступила від обжалування половини обвинених і підчас процесу лишило ся їх тільки 94-ох. Але протягом ходу процесу виявило ся, що часть тих обжалуваних се невинні жертви несовісних російських агентів. І тому то ще перед закінченем процесу прокураторія увільнила 39-ох обжалуваних, а до засуду лишило ся тільки 55-ох з православним монахом Олексою Кабалюком на чолї.

І власне дня 3. с. м. проголошено вже на них вирок. З 55-ох, які остали ся обжалуваними, засуджено 32-ох на вязницю від пів до півпята року. Головний російський агент Олекса Кабалюк дістав найбільшу кару — 4 і пів року вязниці, а прочі обжалувані одержали кару від 6 місяців до півтретя року вязниці.

Ось-так сумно скінчив ся сей процес для бідних, темних угро-руських селян, котрі дали ся затуманити московським платним агентам, які намовляли Русинів греко-католиків, щоби покинули своє віроісповіданє, а перейшли на православє, котрого головою в Росії є цар. Тим, що дали ся намовити, російські агенти обіцювали золоті гори і грушки на вербі. Казали, що російський цар таки того року (1913-го) заберe угорську Русь і прилучить до Росії, бо цар, казали вони, аж плаче над долею угорських Русинів, що їх так тиснуть Мадяри і Жиди. Бідні угорські Русини, котрих дійсно давлять Мадяри і Жиди визискують в нелюдський спосіб, а котрими досі ніхто не займав ся та не хотів заопікувати ся, повірили московським агентам і гадали, що російський цар їм дійсно спасенє принесе та ще й собі стали голосити, що незадовго прийде московський цар визволити їх з угорської неволї і навіть молили ся вже за царя. Не знали вони того, що таке голошенє є державною зрадою, бо се бунт проти свого короля (а австрійського цісаря) і тому легко дали ся обманути. А також не знали вони, які в Росії порядки, який рай мають російські піддані, і тому зітхали до російського царя ніби до свого спасителя. Не знали бідолашні люди, що російський цар має для своїх підданих лише неволю, тюрму, нагайку і шибеницю та, що там люди ще гірше бідують як угорські Русини, що тисячі Москалів щороку вмирає на голодову недугу (шкорбут) і, що в Росії в остатних роках навіть богато родовитих Москалів не хоче бути православними тому, що головою православної церкви є цар-кровопієць, та щораз більше їх покидає православє і переходить на католицизм. Перейшли би вони радо на наш грецько-католицький обряд, але російський уряд на се не хоче позволити за жадну цїну. Від часу, як перед 30-ма роками знищив російський уряд наш обряд в Холмщинї при помочи багнетів, вязниці і шибениці, а силою завів православє, в Росії не можна бути греко-католиком, хиба під ключем у вязници. І коли в 1905 р. проголошено в Росії свободу вірі для всїх віроісповідань, навіть для жидівського, татарського і хінського, то і тоді зроблено виїмок для руського, гр.-католицького обряду і його дальше заборонено. Москалям ходить о се, щоби Русини не мали свого окремого віроісповіданя, лише спільне з московським і тому волять, аби холмські Русини (котрі не хотять бути православними під царським примусом) переходили на латинський обряд і польщили ся ніж би мали бути греко-католиками та остатись Русинами.

З ТИЖНЯ.

Страшна снїговійниця, найбільша снїжна буря від часу 12 марта 1888 р., навістила стейти Ню Йорк, Ню Джерзи, Пенсильванію і части инших східних стейтів, спричинивши смерть і зниченє та затамованє комунікації. — Говернор Колквіт з Тексасу домагав ся від адміністрації дозволу висланя лїсових урядників (рейнджерів) до Мексика, щоб арештувати убийців Американця Верґари. — Члени всїх великих бейсболових компаній відбувають тепер свої вправи в полудневих краях. — Й. В. Фолк зрезигнував з уряду стейтового соліцитатора, щоб обняти місце головного дорадника у міжстейтовій комісії промисловій. — Генерал бригади Р. К. Еванс зістав командантом східного департаменту. — Британський консуль у Галвестон, Текс., К. Персівал занимав ся справою Бентона. — Генерал Г. Кінґ був недужий.

Тепер виринає питанє, хто винен за сей процес угорських Русинів. Обжалувані і засуджені винуваті найменше, бо вони дались тільки піддурити московським обманцям. А винно тутки передівсїм угорське правительство, котре довело до нужди угорських Русинів і піддержує серед них темноту. А нужда і темнота улекшила доступ російським мантіям. А дальше вину поносить російське правительство, котре давало гроші на сю несовісну агітацію, хоч знало, що спричинять нещасте для бідних угро-руських селян.

—o—

ЩО БУДУТЬ РОБИТИ ПОЛІЄМЕНКИ?

АНГЕЛИ-ХРАНИТЕЛЇ МОРАЛЬНОСТИ.

Женщини-полїсмени, яких тепер зачинають встановляти по деяких містах рїжних стейтів, беруть ся поважно задумувати над сим, що вони властиво мають робити. Не хотять вони ходити по улицях з палками і трінати опришкам плечі, бо, кажуть, не хотять робити конкуренції мущинам. Хотять вони своєю службою доповнити службу мущин-полїсменів і длятого застановляють ся над сим, як се доповненє має виглядати. По більших містах полїсменки клали собі за обовязок пильнувати моральности і се хотїли вони робити в той спосіб, що мали займати ся опущеними і неморальними дівчатами, а неморальних мущин відтягати з непрявої дороги добрим словом. Сподївали ся вони, що се їм удасть ся, бо — як казали вони — женщина завдяки своїй мягкій вдачі все має великий вплив на мущину. Але инакшої гадки є полїсменки з міста Аврора у стейті Іллїнойс. Вони також хотять сторожити публичної моральности, але в инакший спосіб. Не сподобала ся їм рада, аби полїсменки виливали на мущин добрим мягким словом, а се з двох причин: 1) не вірять вони, аби жінки, котрі ідуть на полїсменки, мали таку делїкатну мягку вдачу, аби могли зворушити неморальних мущин; 2) коли би дїйсно така делїкатна полїсменка трафила ся, то її мущини висьміють, а з причини своєї делїкатности буде вона супроти них безрадна. Тому то полїсменки з Аврори, котрі видко не є такі дуже делїкатні, хотять у своїм місті цїлком инакше пильнувати публичної моральности. Постановили вони в ночи ходити по улицях міста у звичайних одягах і без жадних відзнак і, як тільки їх який хлопець зачінить, зараз його арештувати і вести до аренту. Се викликало переполох серед авроpських хлопців. Ратунком для них було би ще хиба те, як би всї полїсменки були погані. Тому то вони повинні віднести ся до властий, щоби не приймали до полїційної служби гарних дівчат.

—o—

СТАРОСЬВІТСЬКИЙ ЗАКОН.

СУДІЯ МАЄ ПРАВО ПОТОПИТИ ДІВЧАТА В РІЦІ. ПОСТУПАЮЧИ ПІСЛЯ ЗАКОНА.

В немалім клопотї опинив ся перед кількома днями полїц. судія Месі в Едмонтонї (в пров. Альберті в Канадї), коли стануло перед ним троє дівчат, обжалуваних о виманюванє грошей. Обжалувано їх на підставі акту, установленого ще за панованя короля Джорджа II. Після того старого закона випадало судії судити дівчата в сей спосіб. Судія повинен був, поступаючи після закона, колоти дівчат шпилькою в руку. Колиб з рани йшла кров, то був би неоспоримий доказ, що дівчата провинили ся. А як би дівчата були такі тверді, що кров з них не пила би, то був би се безсумнївний доказ їх невинности. Що правда, мав судія до вибору ще инший законний спосіб дослїдженя правди. Він мав право дати розказ судовому слузї взяти дівчата на ріку і покидати їх у воду. Колиб котра з них втопила ся, то був би се знак, що вона невинна. Колиб натомість котра з них виплила на беріг, то се не лише сьвідчило би про її провину, але й в додатку булоб неоспоримим доказом, що вона чарівниця, за що закон знов приписує кару смерти через спаленє на стосї.

Обдумавши справу всесторонно, судія прийшов до заключеня, що міг би рішити по закону справу доперва тоді, колиб попробував скупати дівчата, але був на стільки впрозумілий, що взяв на увагу замерзлий стан ріки і тому увільнив дівчата з браку доказів.

—o—

БРАТ МАЛО НЕ ОЖЕНИВ СЯ ЗІ СЕСТРОЮ.

ПЕРСТЕНЬ ВІДКРИВ ТАЙНУ.

З Ґріли, у стейті Кольорадо, доносять про таку подію: На фармі недалеко мешкає Франц Камерон, 45-лїтний фармер, котрий перед недавним часом пізнав свою сусїдку, також фармерку Марію Гарді і залюбив ся у ній. Марії він також сподобав ся і дійшло до того, що він їй осьвідчив ся і вона осьвідчене прийняла.

В день шлюбу, коли Франц приїхав до нареченої у шлюбнім одню, наречена замітила у нього при ланцушку малий золотий перстень. Прискочила до нього і спитала його, відки він узяв сей перстень.

„Двайцять три роки тому назад дала менї його на памятку сестра, як я послїдний раз з нею бачив ся!" відповів Камерон.

Дівчина оглянула перстень і, падаючи обезсилена зі зворушеня на землю, пропентала: „Так ти є мій брат".

Коли відтерли її, панна Гарді доказала понад всякий сумнів, що Камерон є її рідним братом. Малих їх покинули родичі, а рїжні люди приняли їх за свої дїти, даючи їм инші назвиска. Дїйсне їх родинне назвиско було Говард. Як би не перстень, котрий сестра дарувала братови при прощаню на памятку, був би брат оженив ся зі сестрою.

—o—

НОВА ФОНДАЦІЯ КАРНЕҐІЯ.

ЗНОВА 2 МІЛЇОНИ ДОЛЯРІВ ДЛЯ СЬВІТОВОГО МИРА.

Окрім 10 мілїонів долярів, які Андрій Карнеґі жертвував 10. грудня 1910 р., на ширенє ідеї загального мира, дав тепер сталевий король ще 2 мілїони долярів на ту саму цїль. Прихід з того каптіталу, менше-більше $100.000 має ся видати що року за посередництвом церков на цїли сьвітового мира. На чолї фондації має стояти 29 управителїв, представників всїх головних віроісповідань у Злучених Державах. Сих гроший після волї фондатора має ся уживати в сей спосіб, щоби давати їх сьвященьству на пропаґанду мира словом і друком та на уладженє окремої „недїлї мира" в році. Недавно відбуло ся в домі Карнеґія в Ню Йорку приняте, на якім були запрошені церковні достойники. Власне на сім принятю Карнеґі повідомив учасників про свою нову фондацію і в короткій промові висловив надію, що в недовгім часі народи прийдуть до переконаня, що можна всякі спори полагоджувати мировою дорогою. До того мусить прийти, казав він, а перші до сього дадуть почин германські народи: Німеччина, Англія і Злучені Держави. Президентом нової фондації вибрано нюйорського єпископа Давіда Ґріра.

НЕ ЗАБУВАЙТЕ, ЗЕМЛЯКИ, ЗА СТАРИЙ КРАЙ! ЗБИРАЙТЕ ДАТКИ НА „РІДНУ ШКОЛУ" І ИНШІ НАРОДНІ ПОТРЕБИ!

РЕВОЛЮЦІЯ В МЕКСИКУ.

РЕВОЛЮЦІОНЕРИ УСТУПАЮТЬ.

В попереднім числї „Свободи" писали ми про те, що Англія домагала ся від Злучених Держав переведеня слїдства в справі убийства мексиканськими революціонерами англійського горожанина Бентона, а притім заявила, що як справа не буде вдоволяюче полагоджена, то вона її полагодить сама на власну руку. Але минулого тижня англійський міністер для заграничних справ сер Едвард Ґрей змінив свій погляд на сю справу і заявив, що лишає Злученим Державам вільну руку в справі Мексика і полишає їм полагодженє справи з убийством англійського горожанина. Провідник мексиканських революціонерів Карранца з початку горячив ся і казав, що буде говорити тільки з Англією, але тепер вже примирив ся і прирік Злученим Державам, що докладно розслїдить справу убийства англійського горожанина Бентона, а також горожанина Злучених Держав Бавха.

Останні вісти з Мексика доносять, що революціонери уступають також перед військом Гуерти. Перед кількома днями була битва коло міста Торреон. Військо Гуерти побило тритисячний відділ революціонерів; споміж котрих полягло 400 люда. Побиті революціонери утікли серед переполоху.

НОВОНАЙДЕНИЙ ВІРШ ШЕВЧЕНКА.

В петербурській російській газеті „Вістникъ Европы" з лютого с. р., надрукував П. Зайцев найдену ним присьвяту Шевченка до його недокінченої поеми „Черниця-Маряна". Поема присьвячена Оксанї К-ко, в якій любив ся Шевченко перший раз у своїм житю. Зайцев передає зворушаючі подробиці сеї першої любови українського поета. Одинокий, бездомний сирота в жарї своєї молодости був ущасливлений любовю чудової дівчини Оксани. Та їх по короткім часї розлучили і Шевченко нїколи більше не бачив Оксани, але думка про неї не пропала з його памяти. Він звязував з Оксаною свої пізнїйші переживання.

Ось сей вірш:

ОКСАНІ К—КО.

Вітер в гаї шумить
Лозу і тополю,
Лама дуба, котить полем
Перекотиполе.
Так і доля: того лама,
Того шумить,
Мене котить, а де спинить
І сама не знає!

У якому краї мене заховають?
Де я прихилю ся, на віки засну?
Коли нема щастя, нема талану, —
Нема кого й кинуть, нїхто не згадає,
Не скаже хоч на сьвіх: „Нехай спочиває!
Тілько його й долї, що рано заснув!"...
Чи правда, Оксано, чужа чорнобрива,
І ти не згадаєш того сироту,
Що в сїрій свитині, бувало, — щасливий,
Як побачить диво — твою красоту:
Кого ти без мови, без слова навчила
Очима, душею, серцем розмовлять,
З ким ти усьміхалась, плакала, журилась,
Кому ти любила „Петруся" сьпівать?

І ти не згадаєш... Оксано! Оксано!
А я й досї плачу і досї журюсь,
Виливаю сльози на мою Марину —
На тебе дивлю ся, за тебе молюсь.
Згадайже, Оксано, чужа чорнобрива,
І сестру Марину рястом уквітчай,
Часом на Петруся усьміхнись, щаслива,
І хоч так, як жарти, колишнє згадай.

Санктпетербург. Ноября 22, 1841 року.

ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО РУСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА!

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ЮВИЛЕЙНИЙ ДАР ДЛЯ „РІДНОЇ ШКОЛИ".

В послїднім тижни надіслали жертви слїдуючі Добродії:

70. Бавндбрук, Н. Дж. На хрестинах у п. Александра Кульчицького зложили на зазив п. І. Бриґіди до рук пп. Д. Лабюка і Я. Данилюка жертви на прив. укр. ґімназію в Збаражи отсї Добродії: А. Кульчицький, Л. Кульчицький, І. Прус, М. Рязнїк, С. Кузевич і І. Бриґіда по 50 ц.; Д. Лабюк, В. Кухарський, П. Когут, А. Мутїка і Ксеня Кульчицька по 25 ц.; В. Кибайло і Я. Данилюк по 15 ц. — Разом **$4.55**

71. Донора, Па. На хрестинах у п. Івана Завійського зложили до рук п. Т. Біля жертви слїдуючі Гостї: А. Завійський $1.00; Т. Більо і І. Завійський по 50 ц.; Г. Більо, Н. Беднарчик, А. Ятчишин і М. Хомяк по 25 ц. — Разом **$3.00**

72. Бруклин, Н. Й. На хрестинах у п. Николи і Анни Пухаль зложили датки до рук п. Теофіля Стегнїцького слїдуючі Добродії: Николай і Анна Пухаль $5.00; Марія Мазїнь і Анна Собашко по $1.00; Марія Кушляк, Анна і І. Кравчук, Марія і Т. Стегнїцький, П. Ґулей і І. Коптюх по 50 ц.; Г. Бардак 30 ц.; А. Лашко, Анна Сендзяк, І. Ярош, Франка Вінчук і М. Сенюта по 25 ц.; школярі: Йосиф Стегнїцький, Петро Стегнїцький і Кат. Вдович по 10 ц. — Разом **$11.35**

73. Фултон, Н. Й. З нагоди коляди зложили жертви слїдуючі члени Тов. „Запорожська Січ": Я. Миськів, А. Миськів, В. Лялик, В. Зарічний, К. Яцура, П. Каменюк, Д. Коваль, І. Дрозда, М. Дорогокупець, А. Окіпний, М. Бунда, І. Чайчук, П. Кожушко, Г. Поповняк і М. Павлюка по $1.00; П. Шустак 75 ц.; С. Гриб, А. Кулич, Д. Надвірняк, Г. Кулич, Ю. Белей, М. Паньків, Г. Левчанин, Д. Лобур, Г. Татарин, І. Кальваровський по 50 ц.; П. Гупка 40 ц.; С. Поповняк 30 ц.; Т. Кожушко, М. Поповняк, Д. Юшка, М. Грицина, П. Мацур, М. Юринець, Й. Бугай, М. Коваль, К. Вульковська, І. Петрів, Я. Гриньків і Ю. Гриньків по 25 ц.; А. К., Д. К., С. П., В. Г., і М. Ю. по 10 ц. — Разом $24.95.

На весїлю у п. А. Кулича жертвували: А. Міськів і Д. Лагодич по 75 ц.; Я. Міськів 70 ц.; А. Кулич, В. Зарічний, І. Чайчук, Г. Поповняк, М. Бунда і М. Леонюк по 50 ц.; С. Гриб 37 ц.; М. Миськів, Д. Юшка, Марія Бунда, Д. Коваль, Ю. Белей, М. Поповняк, М. Дорогокупець, В. Додорогокупець, Н. Кожушко по 25 ц.; дрібними датками 35 ц. — Разом $8.17.

На хрестинах у п. М. Дорогокупця зложили жертви на квоту $7.52.

Зібрані жертви прислано до редакції через п. Івана Чайчука в сумі **$40.42**

74. Ню Йорк, Н. Й. На ювилейний дар прислали жертви слїдуючі Добродії: Г. Пиртко $1.00; С. Павлик і І. Ґіжовський по 25 ц.; І. Ґ. і І. Л. по 10 ц.; Д. П. 5 ц. — Разом **$1.75**

75. Рочестер, Н. Й. На весїлю п. Василя Федьковича дня 21 лютого зложили присутні Гостї датки на прив. укр. ґімназію в Рогатинї. Збиранєм жертв занялись пп. Николай Мурашко і Сильвестер Гривнак, а кошти пересилки гроший і листа покрив п. Н. Мурашко. Датки зложили слїдуючі Добродії: В. Дедьків, С. Лотоцький і С. Кучмій по $1.00; Ю. Босий, Н. Швець, С. Кучмій і Я. Пригода по 50 ц.; І. Головка, Я. Кисїль, І. Тичківський, С. Новак, С. Свиреда, М. Вихар, І. Романів, І. Ясїнський, В. Плюта, Н. Ковтун, П. Туранський, В. Пакула, В. Кучмій, Н. Головка, П. Полівка, Н. Баран, М. Бандура, Д. Онуфрик, І. Рибчик, Н. Клїмців, І. Застроцький, В. Пригода, Катерина Воробець, Н. Мурашко, В. Легкий і Т. Горбусь по 25 ц.; М. Лотоцький, Г. Федьків і І. Рудий по 20 ц.; І. Швець 15 ц.; Марія Шак, Анастазія Макогон, Н. Пилипів, С. Пригода, Зофія Руда, Зофія Чиревата, Я. Рубака, І. Бодар, Н. Стрілець, Марія Швець, С. Гривнак і І. Кисїль по 10 ц. — Разом **$13.45**

76. Ансонїя, Конн. На хрестинах у п. Додика зібрано заходами п. Івана Шурана на прив. укр. ґімн. в Збаражи слїдуючі жертви: І. Шуран, І. Бабій, Ю. Гульовський і І. Перун по 50 ц.; М. Підкова, І. Клим, Ю. Береза, В. Оґроднїк, М. Ружила, Т. Стадник, П. Загоруйко, Ф. Віцїнський, Т. Самодала і Л. Марцинюк по 25 ц.; Ф. П., Ф. С. і Ф. К. по 10 ц. — Разом **$4.80**

РАЗОМ $79.32.

З перенесеня (ч. 10) $601.43; з днем 6 марта 1914 виносить ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $680.90.

ВСЇМ ЖЕРТВОДАВЦЯМ В ІМЕНІ „РІДНОЇ ШКОЛИ" ЩИРЕ СПАСИБІГ

ЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКО-РУСЬКУ БУРСУ В ГОРЛИЦЯХ.

На весїлю Вп. п. Василя Сметани з Настею Гарайдою в Пассайк, Н. Дж., зібрано на ту цїль дрібними датками $5.00; молодий В. Сметан жертвував від себе $5.00. — Разом $10.00.

З переносу $53.15. Загальний стан $63.15.

Честь і слава Добродїям-Жертводавцям!

КВАДРАТОВІ МЕТРИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

На повисшу цїль зложили в Джерзи Сіти, Н. Дж., на руки Вп. П. Теодора Микитки слїдуючі Добродії:

Теодор Микитка, Іван Микитка с. Стаха, Дмитро Борецький, Теодор Стасїцький, Стах Микитка і Іван Гриник по $1.00. — **Разом $6.00. З перенесеня $67.88.**

ЗАГАЛЬНИЙ СТАН $73.88.

РОДИМЦЇ! СЬВЯТКУЙТЕ 100-ЛЇТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН Т. ШЕВЧЕНКА! З НАГОДИ 20-ЛЇТНОГО ЮВИЛЕЮ Р. Н. СОЮЗА ПРИЄДНУЙТЕ ДЛЯ СЕЇ НАРОДНОЇ ІНСТИТУЦІЇ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ЧИСЛО НОВИХ ЧЛЕНІВ! НЕ ЗАБУДЬТЕ ЗЛОЖИТИ СВОЮ ЖЕРТВУ НА ПОТРЕБИ „РІДНОЇ ШКОЛИ" В ГАЛИЧИНЇ! ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ АМЕРИКАНСЬКОЇ „ПРОСЬВІТИ"!

ПРОСЬВІТНІ ВІЧА.

DETROIT, MICH.

Дня 22. лютого відбуло ся у нас віче під проводом відпоручника „Просьвітної Комісії" Р. Н. С. п. Дм. Андрейка. Віче заповідав через три недїлї місцевий парох о. Е. Бартош в церкві тай справдї явилось на нім кількасот людий. Короткою промовою о. Е. Бартош представив зібраним делеґата „Пр. Ком." п. Дм. Андрейка.

Предсїдателем віча вибрано п. С. Кінаха, котрий на секретаря покликав п. Т. Починка, редактора часописи „Робітника".

В двогодинній бесїдї делеґат „Пр. Ком." п. Дм. Андрейко вивязав ся зі свого реферату дуже гарно, за що нагороджувано його грімкими оплесками.

Делеґат у своїй бесїдї змалював долю нашого бідного еміґранта Русина, як то його всї визискують, поштуркують, висьмівають, і що тому всьому винна: темнота! Дальше говорив, як би то лиху зарадити, а що найважнїйше, як прийти з помочию тому молодому поколїню, котрому грозить неминуче винародовленє. А на все те одинокий спосіб: своя, рідна просьвіта.

Та се легко сказати, але як то зробити, каже п. Андрейко. Передівсїм постарати ся о свій Народний Дім як найскорше, завести рідну школу, виховувати молодїж у ріднім народнім дусї, а заразом старатись, аби наша молодїж могла ходити до висших шкіл, щоби з часом мати свою інтелїґенцію, котра може на будуче прийти нам тут з помочию.

Хотяй се справа не малої ваги, і трохи, як здаєсь, за трудна для нас самих, на разї, але ми берімось бодро до дїла, тілько зачнїм, а „Просьвітна Комісія" буде нам на всякий случай помагати в тім так сьвятім дїлї.

Дальше делеґат розводив бесїду на ріжні теми, о котрих годї розписуватись, бо нестало би місця в часописи.

Потому предсїдатель віча п. С. Кінах виголосив палку і цїкаву промову до зібраних та візвав всїх, щоб як один вписали ся до тов. „Просьвіти" і стали під прапор поставлений нам „Просьвітною Комісією" та в імени детройтських Українцїв подякував делеґатови п. Андрейкови за його труди, котрі взяв на себе.

Відтак приступлено до вписуваня в члени „Тов. Просьвіти". Треба зазначити, що на гали було до чотирох соток людий, але з того вписалось ледви 75, котрі зложили $18.75 яко вступне і $34.75 яко передплату на книжки — разом $53.50.

На Детройт за відпоручника „Просьв. Комісії" вибрано п. Йосифа Королишина, 201 Плумер Аве., котрий буде завсїгди вам до услуг. Тому кождий, що хоче стати членом Тов. „Просьвіти", нехай зголосить ся під висше згадану адресу.

Віче закінчено торжественно українським гимном „Ще не вмерла Україна" і участники розійшлись одушевлені домів.

На конець треба ще згадати, що наш сьвященик о. Бартош неприхильно відносить ся до просьвітної роботи в Детройт. Тепер ми ще тут не описуємо його виступів, шкідливих для народної справи, але як так дальше пійде, то детройтська українська громада буде мусїла публично напятнувати його поведенє.

Учасник віча.

ВИКАЗ

вкладок і жертв, зложених підчас просьвітних зборів на руки п. Володимира Кнїгиницького, відпоручника „Просьвітної Комісії" Р. Н. Союза в місяцях падолисті, грудни 1913 і січни 1914 р.

Реймі, Па.: вписалось в члени Тов. „Просьвіти" в Америцї 26 осіб, котрі зложили $6.50 вписового і $1.00 передплати; Сестрицтво сьв. Анни з Ґінтер, Па., жертвувало $5.00; Братство сьв. Володимира в Реймі, Па. $5.00 — Разом $17.50.

Гестінґс, Па.: вписалось 5 членів, які зложили вписове $1.25; добровільні жертви: Й. Гнаткович $1.00; Й. Пальовський $1.00; М. Котерба $1.00; С. Венґрин $1.00; П. Гойдич 25 ц.; І. Венґрин $1.00. — Разом $6.50.

Барнесборо, Па.: вписалось 15 членів. Зложили вписове $3.75; дрібними датками $3.65; Н. Рубий 50 ц.; М. Белей $1.00; Братство сьв. Петра і Павла $5.00. — Разом $13.90.

Гунтінґдон, Па.: вписалось 5 членів які зложили вписове $1.25. — Разом $1.25.

Індіяна, Па.: вписалось 26 членів. Зложили вписове $6.50; Братство сьв. Вознесенія Хр. з Гомер Сіти, Па. жертвувало $5.00; Братство сьв. Петра і Павла з Індіяна, Па. $5.00; Іван Калинчук $2.00; Дмитро Скіцко $1.00.—Разом $19.50.

Форд Сіти, Па.: вписалось 42 членів. Зложили вписове $10.50; Тов. „Січ" жертвувало $5.00; Братство сьв. О. Николая $5.00; о. Іван Кутський $2.00. — Разом $22.50.

Аллеґені, Па.: вписалось 24 членів. Вписове $6.00.

Пітсбур, Па.: вписалось 66 членів. Вписове $16.50.

Мікіс Ракс, Па.: вписалось 61 членів. Вписове $15.25.

Ембрідж, Па.: вписалось 12 членів. Вписове $3.00.

Карнеґі, Па.: вписалось 16 членів. Вписове $4.00 і передплати 75 ц. — Разом $4.75.

Дукейн, Па.: приступив 1 член і зложив вписове 25 ц.

Мікіспорт, Па.: вписалось 36 членів і зложили $9.00 вписового.

Лейтроб, Па.: вписалось 14 членів і зложили $3.50 вписового.

Юнґставн, О.: вписалось 61 членів і зложили вписового $15.25; передплати 75 ц.; Тов. „Сокіл" жертвувало $5.00; Братство сьв. Михаїла $5.00; Братство сьв. Петра і Павла $5.00 і Братство сьв. Івана Хр. $5.00. — Разом $36.00.

Травґер, Па.: вписалось членів 15. Зложили вписового $3.75; Братство сьв. Михаїла жертвувало $5.00; Братство сьв. Івана Хр. $5.00. — Разом $13.75.

Бентлейвіл, Па.: вписалось членів 17. Зложили вписового $4.25; Братство сьв. Арх. Михаїла жертвувало $5.00. — Разом $9.25.

Каліфорнїя, Па.: вписалось членів 18. Зложили вписового $4.50.

Джанставн, Па.: вписалось членів 15. Зложили вписового $3.75; передплати $1.75; Братство сьв. О. Николая жертвувало $5.00. — Разом $10.50.

Віндбер, Па.: вписалось членів 18. Зложили вписового $4.50; Братство сьв. Димитрія жертвувало $10.00. — Разом $14.50.

Алтуна, Па.: вписалось членів 5. Зложили вписового $1.25; Віддїл 145 Р. Н. Союза жертвував $5.00. — Разом $6.25.

Монессен, Па.: вписалось членів 80. Зложили вписового $20.00; передплати $4.00; о. М. Олексів $2.00; М. Малиняк $3.75; Братство сьв. Петра і Павла $5.00. — Разом $34.75.

Гленвуд, Па.: вписалось членів 14. Зложили вписового $3.50.

Додатково прислано з Пассайк, Н. Дж., вписове від 5 членів $1.25.

ДОПИСИ.

З YOUNGSTOWN, O.

Як о. Зацерковний ширить просьвіту.

Ще може такого дива нїхто не бачив, аж тут я Вам, дорогі братя, оповім. Я є собі чоловік не так учений, але все читаю найбільше часопись „Свободу", котра дає много людям науки, тож і я трохи дечого научив ся. Я є членом читальнї „Просьвіти" ім. Тараса Шевченка в Юнґставн, Огайо.

Члени того товариства урядили баль на день 21. лютого, а дохід з балю призначили на закупно книжок. На сей баль запросили вони і мене яко члена. Не жалував я труду і поїхав на сей баль, щоби помогти товариству. Та лише я з поїзду висїв в Юнґставн, О., і приходжу близше читальнї, аж тут появляєть ся якийсь страшний чоловяга: щось вимахує руками і викрикає. Я придивляюсь лїпше, а се слуга Божий о. Зацерковний. Грозить людям і показує своїми руками на читальню „Просьвіти" тай каже: „Не ходїть там, добрі людоньки, бо то соціялїсти, таж ви готові дістатись до пекла з таким балем і читальнею!" І се має бути слуга Божий!?

Дорогі Читачі і Читачки, можете се розказати другим людям, яку просьвіту дають слуги Божі.

Член читальнї
в Юнґставн, О.

З BUFFALO, N. Y.

Дорогі Краяни і Краянки!

Я нераз читаю дописи з розмаїтих плейзів, а майже в кождім числї нашої „Свободи" можна найти таку допись, що аж за серце стискає, читаючи. Як то наш бідний нарід тут на чужинї у свобіднім краю не має спокою; тільки все терпить не тільки від чужих, але і від своїх. Які роздори, який нелад дїєть ся і кілько то нашого народа покидає свій обряд та обичаї, а переходить то на латинське то на православє. А чужий нарід, видячи се, сьмієть ся з нас, що не вміємо свого пошанувати і за те ми все послїдні. Ой час вже нам прозріти і всї як один стати до боротьби з лихом. Бо коли будемо всї в єдности, то жадна вража сила не зможе нас побідити. Ми ще не опущені, маємо за собою батька, котрий за нами стоїть і хоронить, що наше. Як знаємо всї, тим батьком є наша найдорожша орґанїзація Р. Н. Союз. Тож коли він дбає про нас, то і ми подбаймо за него і піддержуймо його на силах, щоби він не впав але розвинув ся до сили і могучости, бо вороги його не сплять, тільки старають ся його підкопати і звалити. Ми не допустїм до того, бо коли не стане батька, то і за нами слїд загине. Тому то ті всї, що стояли при батьку доси, держіть ся його кріпко і далї, а ті, що ще не мали нагоди прийти до него, то спішіть поки час.

Д. Ж., члениця з Бофало, Н. Й.

РОДИМЦЇ! ЯВЛЯЙТЕ СЯ ЧИСЛЕННО НА ВІЧАХ, УСТРОЮВАНИХ ПРОСЬВІТНОЮ КОМІСІЄЮ Р. Н. СОЮЗА!

З PASSAIC, N. J.

Честь, кому честь!

В послїдних часах слїдна на американській Руси красна проява народного осьвідомленя, яка, коли стане загальною, причинить ся до піднесеня Русинів на уровень найкультурнїйших народів.

Маю на гадцї память на патріотичні цїли при всїляких нагодах, як весїля, хрестини, балї і инші забави.

Бувало давнїйше наші люди памятали при таких нагодах на кишеню корнмарів, — часто наших ворогів — на кари кортові, а бесїди крутили ся біля пльоток і плюгавств.

Тепер заводить ся гарна встанова. Бесїди йдуть за народні справи, а їх вислїдом збірка на патріотичні цїли.

Та гарна проява патріотизму була і на весїлю Василя Сметани з Настею Гарайдою в Пасайк, Н. Дж. За почином молодого Василя пійшли за збіркою Ал. Хованець і Роман Чвак і назбирали $5.00. Патріот Василь Сметана жертвував зі своєї сторони $5.00, так, що „Українська бурса в Горлицях", — бо на ту цїль призначено збірку — дістала $10.00, що на краєві гроші красний дарунок для жадної сьвітла бідної лемківської дїтвори. Честь і слава молодим і гостям, а иншим краянам красний примір до наслїдуваня.

Лиш всюди і всї тою дорогою, а зайдемо на вижини щастя і красної народної долї.

Гість.

З BROOKLYN, N. Y.

Сїчинський-Потоцький.

Знаю добре, що се, що я тут хочу написати, буде інтересувати не лишень декотрі одиницї, але також і цїлий український загал, і тому уважаю за відповідне помістити сих кілька слів у „Свободї", котру читає найбільше число наших людий.

Дня 26-го лютого с. р. відбуло ся в Бруклинї перший раз (не кажу перший раз в Америцї, бо ся штука була вже грана тиждень перед тим в Ню Йорку) представленє нової драми „Сїчинський-Потоцький". Сама назва сеї штуки зацїкавить неодного сьвідомійшого нашого Українця, котрий менше-більше знає цїлу сю подію, котра склала ся у Львові дня 12-го цьвітня 1908. р. Але се ще не все. Тут розходить ся о що инше. Ся штука не написана яким там великим та славним писателем, але простим, робітником, котрий хотів пригадати нашому народови тут в Америцї всї ті кроваві події, які попередили і викликали подію з 12. цьвітня, 1908. р.

Автор сеї штуки хотів, щоб наш український загал в Америцї побачив все те у правдивім сьвітлї, чого не міг бачити в старім краю.

Перший раз сю штуку відограла в Ню Йорку у второк, дня 17-го лютого с. р. нюйорська українська трупа на дохід Рідної Школи і вже се перше представленє дало наглядний доказ, як наш нарід нею сильно заінтересував ся.

Бачучи добрий успіх того першого представленя, нюйорський комітет Рідної Школи в порузуміню з українською трупою з Ню Йорку, загадав виставити сю штуку в кождім більшім плейзї, в котрім жиє більший гурток Українцїв та, де є відповідна галя і то на фонд Рідної Школи в Галичинї.

Як вже згадав я повисше, другий раз відіграли сю штуку ті самі аматори в Бруклинї. Правда, що в Бруклинї не було вже такого здвигу присутних як в Ню Йорку, але причина сего лежить в тім, що в Ню Йорку українська громада знала вже о тім представленю на кілька тижнїв наперед, а в Бруклинї всего на три дни. Але мимо того прибуло около 200 сьвідомійших Українцїв, котрі мали нагоду побачити гнет і переслїдуванє нашого народа в Галичинї, перенесені в ярких образах на американську сцену, а також саму подію з 12-го цьвітня 1908. р. та безправний засуд нашого народного местника Мирослава Сїчинського.

Само представленє випало дуже добре. Драма ся в 5-ох дїях дуже гарна, а аматори, що беруть в нїй участь, грали як правдиві актори, що завдячити належить режісерови п. Скленковичеви, котрий вложив немало працї і труду, щоби все вийшло як найлучше. За те належить ся йому сердечна подяка і признанє.

На перервах приґравала славнозвісна вже нашій громадї Українська Банда Т. ім. М. Лисенка, під управою п. Михайла Сербенського. Ся музика грала також на попередній виставі сеї штуки в Ню Йорку, а також з огляду на се, що доходи з вистав сеї драми ідуть на фонд Рідної Школи, з'обовязала ся їхати з трупою по плейзах по значно зниженій цїнї, за що належить ся тій музицї також признанє і подяка.

Се був би тільки от такий собі коротенький звіт з бруклинського представленя.

Тепер до вас, Родимцї! Ви чули вже не від одного, а також і читали по всїх українських часописях, а особливо у „Свободї", щоби складати жертви на Рідну Школу. Але по більшій части ті поклики не знаходять в наших серцях такого відгомону, як би належало сподїватись. Знаємо дуже добре, що Рідна Школа в старім краю знаходить ся тепер з причини нужди, яка від двох років гостить в Галичинї, в дуже а дуже прикрім положеню, але ми горді з того, що минувшого року зложили вже на руки п. Демидчука деякого доляра тай не почуваємо ся вже більше до обовязку допомогти в тій так важній справі нашим братам зі старого краю. Вправдї дехто з нас від часу до часу кине цента, але все те не така поміч, з якою ми повинні би прийти старому краєви. Та тепер вже будете мати до того дуже добру нагоду, а саме через поперте Української трупи театральної. Коли ся трупа загостить до Вашого плейзу з драмою „Сїчинський-Потоцький", то не забувайте, що дохід з тих вистав іде на фонд Рідної Школи. Даючи кводра чи там пів доляра за тікет, памятайте о тім, що гріш той не пропаде в кишенї якогось підприємця театрального, але пійде до старого краю на Рідну Школу, котра виховує наші дїти на будучих сьвідомих борцїв за права нашого народу. Я думаю отже, що по українських плейзах не лишень одиницї, але цїлі наші товариства, братства і сестрицтва повинні являтись громадно на виставах сеї драми.

Даруйте, що може не в таких красних словах написав се, як би другий може потрафив, але я звичайний собі чоловік, котрий не має жадних претенсій до якоїсь учености, а думаю притім, що тут не розходить ся о красні слова, але о те, як би призбирати як найбільше центів на Рідну Школу.

Сподїюсь отже, що сї мої слова, хоч прості, але щирі, не перемінуть без відгомону в серцях моїх братів і я певний, що кождий наш плейз, до котрого лишень загостить Укр. трупа театральна з Ню Йорку, радо прийме і повитає її у себе і з голими руками від себе не пустить.

Антін В. Сербенський.

ПОДЯКА.

Сим складаю сердечну подяку Руському Народному Союзови за скоре виплаченє менї посмертного по моїй жінцї бл. п. Агафії в сумі $400.00. Най Бог допомагає Р. Н. Союзови, а Ви, Братя і Сестри, вступайте численно до Р. Н. Союза, бо там найдете опіку своїм дїточкам. — Мартин Коляр, Каліфорнія, Па.

ПОДЯКА.

Засмучений болючою втратою подруги і матери осиротїлих дїточок бл. п. Антонїни, складаю на сім місци щиру подяку всїм тим, що поспішили зі словом потїхи і розради для мене і для моїх дїтий в нашім великім нещастю. Найпише складаю щиру подяку Всеч. ОО. Хомякови з Мт. Кармел, Кузїву з Патставн і місцевому народови Констанкевичови за відправленє похоронного обряду; так само складаю подяку п. Ів. Білоусови і місцевому хорови за красний і трогаючий сьпів, а в кінци дякую всїм моїм Приятелям і Знакомим за їх ласкаву участь в похоронах моєї подруги. Нехай Вас всїх Господь Бог благословить за Ваше добре серце і за всї добродїйства, котрі Ви для нас учинили! Щире Спасибіг за се! — Юлїян Копистянський, муж, Іван, Михайло, Андрей, Антонїна, Теодозія, Гелена, Геня, дїти; Марія, невістка; Михайло, внук.

РОДИМЦЇ! ПРИСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО ДО РУСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА! ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДЇТИ ДО РУСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА! ЗАБЕЗПЕЧУЙТЕ СЕБЕ І СВОЇХ РІДНИХ НА ЧОРНУ ГОДИНУ!

УВАГА.

З огляду на се, що старий наклад книг для місцевих віддїлів Р. Н. Союза розійшов ся, Головний Уряд Р. Н. Союза постарав ся о новий наклад книг для місцевих віддїлів Р. Н. Союза в Америцї після найдогіднїйшої системи провадженя дїловодства.

Разом є ЧОТИРИ КНИГИ, а то: Метрикальна, вкладкова, касова і протоколова. Метрикальна (декляраційна) книга коштує $3.00
Вкладкова книга коштує $2.50
Касова книга коштує $1.50
Протоколова книга коштує $1.00

Чотири книги поодиноко коштують $8.00, а хто возьме разом всї книги, платить $5.00. Тож тепер від нового року декотрі віддїли Р. Н. Союза потребують висше згаданих книг. Котрий віддїл хоче мати одну або більше з висше вимінених книг, має прислати належитість враз з розметом до Гол. Уряду Р. Н. Союза. Книги суть гарні і догідні.

ГОЛОВНИЙ УРЯД Р. Н. СОЮЗА.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

КАЛЄНДАР.

МАРЕЦЬ.

ст.	Дні	РУСЬКІ СВЯТА	с. ст.
12	Ч	Прокопія ісповідника	27
13	П	Класія пустинножителя	28
14	С	Март. Евлекії примуч.	1
15	Н	2. Посту. Теодота сл. сьвящмуч.	2
16	П	Зенона, Евтропія і Клеопіка	3
17	В	Герасима і Павла муч.	4
18	С	Конона мученика	5

НОВИНКИ.

З Америки.

— **Привіт на сьвято Шевченка у Львові.** На торжественні обходи, які відбули ся з нагоди 100-літних роковин уродин Тараса Шевченка у Львові, дня 9. і 10. с. м., вислано від нашої Орґанізації такі привітні телеграми:

Поклін від американських Українців Генєвки нашої Вітчини. — Руський Народний Союз.

Привіт в день великого народного сьвята України. Не зломить українського народа царський деспотизм, бо на сторожі стоїть Шевченкове слово. — Редакція „Свободи".

Честь і слава памяти великого Учителя України. — Просьвітна Комісія.

— **Цареславна пропаганда в Америці.** Олифантська газета „Нове Житє" доносить, що в Олифанті, Па., ходять чутки, що тамошний грецько-католицький парох москвофіл Обушкевич має намір в короткім часі перейти зі своєю парохією на цареславне православє. Парохіяни батюшки Обушкевича оповідають, що їх парох за се відступництво одержить від Платона якісь відзначення. На жаль, нема кому у нас заняти ся такими справами та протидіяти нечистій роботі російських агентів.

— **Гості зі старого краю до Канади.** Часописи доносять, що в недалекім часі вибрасть ся до Канади кількох українських дячів зі старого краю. Має відвідати канадійських Українців професор львівської політехніки, англійський консуль у Львові і посол до галицького сойму п. Роман Залозецький, а також редактор української ґазети в німецькій мові п. з. „Ukrainische Rundschau" др. Володимир Кушнір і парляментарний посол п. Михайло Петрицький. Всі вони безперечно мають на меті приглянутись, як живеть ся нашим імігрантам в Канаді та розглянути ся у відносинах між імігрантами і старим краєм. Сподіваємо ся, що коли се здійснить ся, то великою користю може увінчати ся особливо подорож проф. Залозецького, котрий вже давна займаєть ся дослідами над еміґрацією і навіть чужинці вважають його першим знавцем еміґрацийних справ. Тепер п. Залозецький яко голова нашої многозаслуженої економічної інституції „Сільський Господар" у Львові може для українських селян богато корисного зробити також і на тім полі. Тому то наші земляки в Канаді повинні принати п. Романа Залозецького як найщирійше та найприхильнійше.

— **Треба учителів Українців в Канаді.** Газета „Український Голос", який виходить у Вінніпегу (в Канаді, провінція Манітоба) містить в остатніх числах по кількапядять оголошень, в яких ґлядаєть ся учителів Українців для народних шкіл у сторонах, заселених Українцями. Школи се англійські (денно 1 година української мови) і вимагаєть ся від учителів відповідних кваліфікацій. Платня по 60, 65 і 70 долярів місячно, а крім того учителї мають безплатне мешкань. Комунікація всюди добрі вигідна.

— **Страйк українських студентів в Канаді.** Едмонтонська газета „Новини" доносить, що в місті Ріджайні, в провінції Саскачеван, 16-ох українських студентів тамошної учительської семинарії застрайкувало і покинуло науку. Причиною того є се, що учителї Англійці в тій семинарії (лібералі) поводили ся зневажливо з українськими студентами.

— **Хотіли би ще заострити іміграційні приписи.** В кількох стейтах Злучених Держав зачали Американці акцію в оборонї білої Бурнета. Дня 2 с. м. явили ся у Вашінґтонї перед комітетом сенату для іміґрацийних справ представники стейтових департаментів здоровля зі стейтів: Ню Йорк, Пенсильванія і Мериленд та домагали ся, щоби до білої Бурнета заведено ще більші заострення, а саме, щоби звертати більшу увагу на стан здоровля й умове розміщення імігрантів. Делеґат нюйорського стейтового департаменту здоровля др. Селон домагав ся, щоби до нового імігрийного закона додати ще постанову, що заборонюєть ся вступ до Америки умово нерозвиненим і морально хорим імігрантам". Підпер його член пенсильванської стейтової палати здоровля др. Вудбері, котрий сказав, що з його статистичного обчислення виходить, що 15% умово хорих у стейті Пенсильванія походить із заграниці.

— **Іміграція Ірляндців (Айришів) до Злучених Держав.** Після звіту Дермотта, президента ірляндського еміґрацийного товариства, прибуло в 1913. році до нюйоркського пооту 37.073 Ірляндців. Ся цифра рівнає ся половині населення Аляски, а в порівнаню з попереднім роком виказує приріст 3.000 осіб. З того числа 2000 остало в стейті Ню Йорку, 6600 осілось стейті Масачусетс, прочі розїхали ся по цілій области Злучених Держав. Імігранти розподіляли майном, що доходило до 2 мільонів долярів.

— **Потанїють яйця у Злучених Державах.** З міста Канзас, Кан., доносять, що там недавно відбув ся зїзд торговців яйцями, на якім стверджено, що яйця у Злучених Державах скоро танїють, а се завдяки конкуренції, яку робять курки заграничні американським куркам. Тепер ідуть кораблями мільони яєць до Злучених Держав з Росії, Австрії, а навіть з Китаю (Хіна). Оплачуєть ся їх перевозити кораблями тому, що тут вільні від цла. Як ціна яєць спаде до 10 центів за тузин, або й ще низше, то всетаки ще оплатить ся привозити їх сюди з Европи і з Азії (з Сибіру).

— **2 тисячі долярів за чоловіка.** З Вовкеген, Ілл., доносять: Пані В. Лорд обжалувала перед судом панну Г. Рід за се, що вкрала любов у її мужа в сей спосіб, що завернула йому голову і потягнула за собою; за се пані Лорд домагала ся від панни Рід відшкодованя в сумі $15.000. Коли мало прийти до розправи в суді, прибула панна Рід з Ню Йорку і предложила пані Лорд, щоби згодила ся принятн від неї $2.000 відшкодованя. Пані Лорд приняла $2.000 і заявила, що вирікаєть ся чоловіка і віддає її панні Рід на все.

— **Покаранє обманця.** З Вінніпегу (в провінції Манітоба в Канаді) доносить: Олександер Лотоцький, колишний властитель „Руського Базару" у Вінніпегу і видавець „Хатя" дістав два роки вязниці за свої обманства і крадежі. Пару днїв тому Олександер Лотоцький признав ся перед полїційним судією до закинених йому одинайцяти провин і судія здержав вирок, а розвідавшись дещо більше про його житє, дав йому два роки. Інформації судії були такі: Приїхавши перед кількома роками до Америки, Олександер Лотоцький зачав з кількома другими людьми видавати часопись „Гайдамаки" в Ню Йорку. Своїх товаришів обманув і коли вони взяли на него варант, він втїк до Канади. Минулого року пятягнув радного Стефанина у Вінніпегу на $500, але перед судією признавив, що гроші зверне і той випустив його під тим услівом на волю. Відтак взяв Олександер Лотоцький аґенцію карабельної лїнії „Унайон". Брав від людий гроші на шіфкарти, але шіфкарт не посилав. Коли се викрило ся, втїк знов до Злучених Держав. У Ґренд Репідс, Вісс., представляв ся за римо-католицького сьвященика і виманював від людий гроші. За вимагені гроші купив собі оніселя в Канаді фарму і заплатив за неї першу рату. Пізнала його дочка одного молочара, що бачила його фотографію в стежнім листї до свого батька, який рівночасно занимав становище мирового судії. Повідомлено вінніпеґську полїцію, яка арештувала Олександра Лотоцького. Аж ось недавно, як в горі згадано, засудив його вінніпеґський суд на 2 роки вязниці.

— **Землетрясенє в Канаді.** Канадійські ґазети доносять, що минулого тижня чути було землетрясенє через кілька хвиль майже в цілій провінції Онтаріо. Землетрясенє не було дуже сильне, однак місцями можна було його завважати, бо образи на стінах рухались, а деякі і поспадали.

— **Чоловік-звірина.** З Вінніпегу (в провінції Манітоба в Канаді) доносять: Перед кількома днями лучила ся тут така подія: Василь Стебій, 26-літний парубок стрілив до замужної жінки Теклї Дмитришин за те, що вона не хотїла піддати ся його неприличним предложенням і зранив її в груди, а відтак обернув револьвер до себе і шестрілив себе в голову, здаєть ся, смертельно. Обоїх забрано до шпиталю. Подія лучила ся на Боровє улиці під ч. 472. Пострілена жінка має 24 роки. Стебій бордував ся у неї і коли її мужа не було дома, він зачав напастувати її. Не підлаючись його намовам, жінка намагала ся втечи з хати, але Стебій заступив їй дорогу і зачав стрілять. Коли жінка повалила ся на землю, Стебій хотїв собі житє відібрати. Здаєть ся лишило загалом пять вистрілів. Жінку мають удаєть ся удержати при житю.

З українських земель.

— **Шевченківський здвиг у Львові.** Межи секціями, які утворили ся для проведеня у Львові 100-літних роковин уродин Т. Шевченка, є також маніфестаційна секція, в якої склад входять відпоручники: „Сокола-Батька", „Січового Союза", „України", „Новітової Січи" і „Сили". Заходом сеї секції має відбути ся Шевченківський здвиг „Соколів" і „Січий" дня 28. червня с. р. В програму здвигу має увійти похід улицями Львова - вполудне і рухликові вправи пополудни на площі „Сокола-Батька". До здвигу роблять ся великі приготовлня. У здвизі мають взяти участь члени всїх філій „Сокола-Батька" і самостійних „Січий", значить разом поверх 1800 товариств. Ініціятори здвигу надіють ся, що мимо тяжкого року здвиг випаде величаво.

— **Славний наш земляк Модест Менціньский** оперовий сьпівак в Кольоні (в Німеччині) виступить межи 1—16 сього місяця в надворній опері у Відни. Ще заангажовано його на кілька гостинних виступів. Менціньский буде сьпівати головно великі партії музичних драм Вагнера, які зьедняли йому сьвітові уславіни і заслужене признанє фахової критики в Німеччині. Тому заповіджений виступ славного нашого сьпівака у Відни розбуджує живе заінтересованє в артистичних кругах і буде милою несподіванкою для наших земляків у Відни.

— **Галицький сойм** по ухваленю виборчої реформи взяв ся пильно до праці. Майже щоденно радить пильно над усякими справами, які досі занедбано з причини опору польської шляхти против виборчої реформи. Найбільше радять тепер над помочию для населеня краю, котре з причини торічних злив і повеней жиє тепер у страшнім голоді і холоді, а на весну не має навіть зерна ані бараболь на засївок. Крім того має тепер сойм радити над шкільними справами: між иншим також над внесеними нашими послів, котрі домагають ся основаня кількайцяти нових державних ґімназій і одної української реальної школи у Львові. Сей старий сойм небавком скінчить вже свої наради, а опісля, коли вже цісар дасть санкцію на новий виборчий закон, буде він розвязаний і розпишеть ся нові вибори на основі нового виборчого права, імовірно в жовтни с. р.

— **Процес москвофілів у Львові.** Процес проти Бендасюка і товаришів о державну зраду у Львові зачав ся в понеділок, дня 9 с. м. На розправу, яка буде тривати 2 місяці заповіло приїзд богато англійських, німецьких і французьких редакторів, котрі цікаві знати, якими дорогами іде російська аґітація в Галичині. Оборону приняло на себе кількох кацапських адвокатів, між иншими Дудикевич і Глушкевич, котрі також є вмішані до справи і хиба самі себе будуть боронити.

— **Чи Рурик мав братів?** Граф Толстой, син графа Льва Толстого, перебуваючи у Швеції (жінка його є Шведка) розсліджував старі скандинавські літописи та зробив замітне відкрите що до руської історії, а саме, що Рурик не мав братів Сіневса і Трувора, отже не міг прибути з ними на Русь і вони не могли мати потомків. Похибка мала таке жерело: Староскандинавська літопись, говорячи про вихід Рурика до Славян, пише: „Рурик, сіне гус от тро верн", що значить: „Рурик, його двір і вірні товариші". Літописці зі слів „сіне гус" і „тро верн" зробили Сіневса і Трувора. Чи удержить ся твердженє графа Толстого, покищо напевно годі сказати.

— **Огні в Галичині.** Дня 18. лютого вибух великий огонь в місті Камінці струмиловій на так званім „львівськім передмістю". Згоріли будинки десятьох Русинів і двох Поляків. Шкоди Русини понесли на 48,000 корон. Всї вони були обезпечені в „Дністрі", але дуже низко. — Дня 20. лютого внало знова жертвою огню село Довголука коло Стрия. На кінци села лежить двір власність п. Типовницького, де повстав огонь. Було се о 2. годині сполудня, як люди побачили дим і розпіс ся по селї клич: „Двір горить". Повстав переполох. Люди кинулись в напрямі двора, але в сю мить огонь при страшнім вітрі розпарив ся вже по се, і так, що о якімсь ратунку не було мови. Вітер видирав китиї з горючих будинків, пів їх сьвітами, а через се половина села в яких 10 мінутах представляла огненне море. Досить згадати, що будинки сьвященика в другій половині села, віддалені яких 500 метрів заняли ся рівночасно, коли огонь ледви зачав пиріти ся в першій половині села. Всї припаси хліба і паші згоріли до тла. Згоріло досить худоби, а навіть с жертви в людях, які хотїли дещо ратувати з поживи, чи звірят, а захоплені полумінню не могли вже втечи. В селї розпука, бо чекає нещасних в тім тяжкім часі передпівку голодова смерть, коли край не поспішить з рятунком.

— **Вовки заїли чоловіка.** З Жабя (коло Косова в Галичині) доносять: Недавно підчас морозів вертав якийсь гуцул з роботи з Ворохти. У лїсї між Ворохтою а Жабєм напали на него вовки і заїли. Лишили ся лиш постоли і калиця. Навіть не знати, що се за один.

— **Боротьба з львом.** До міста Бережан в Галичині прибав мандрівний цирк, котрого властитель оголосив відозву до добровольців, що хотїли би змірити ся з львом. Зголосило ся трох добровольців, але вони, коли почало ся представленє, не мали відваги станути в клітці два. Тільки один з них, якийсь Мерна, пішов ся, але свою відвагу перепляатив тяжко, бо левовий цвав окровавленій, побореный львом. Дуже тяжко раненого Мерну перевезли до шпиталю.

— **Жорстокий вчинок.** В селї Крушельницї (повіт Сколє в Галичині) сколїла ся дня 15 м. м. страшна подія. Парубок 27-літний Михайло Андрушків зі сусїдного села Корчина, вертаючи зі села Підгородець, вступив на весїлє в Крушельницї, де його побито смертельно. Трох парубків з Крушельниці, котрих вже жандарми висїдили і скованих відставили до суду у Сколї, знайшли покійного на замерзлу ріку Стрий і там його тяжко побили, полишаючи свою жертву в крові на ледї через цілу ніч аж до 12. години в полудне. Коли його привезли домів, не відзискав притомности і небавом помер. Прикликаний лїкар стверднв внутрішний кровоток; язик мав Андрушків покусаний і руки, а також повибивані очи.

З широкого сьвіта.

— **Розкрадають Поляки свій „скарб воєнни".** У Львові в польськім воєннім комітеті (на случай війни з Росією), який називаєть ся „Комісія тимчасова", викрито фінансові непорядки, в звязи з чим уступив з її складу посол Тетмаєр. Секретар сеї комісії д-р Витовт Подко-Наркевич, котрий вручив послам в Лондонї меморіял комісії, також мусїв уступити зі свого становища наслїдком фінансового скандалу.

— **Сумний конець любови російського міністра.** В попереднім числї писали ми про те, що російський міністер просьвіти Кассо зводив 3 роки жінку посла до думи Денісова та протринднв кілька мілїонів її маєтку та про те, що сей скандал викрили її сини, студенти університету. Сей скандал тепер дуже сумно скінчив ся, бо коли молодший син Денісова пізнав цілу гидь скандалу його матери з міністром, не хотячи дивитись на той сором, відібрав собі вистрілом з револьвера житє, мати потім розхорувала ся і пійшла до шпиталю, а міністра Кассо усунено з посади і назначено на його місце князя Муровіца.

— **Не бере!** Уступивший недавно російський президент міністрів Коковців не принав 300.000 рублїв, жертвованих йому царем, заявивши, що він „не належить до сих, що беруть". Тому, що се був пазик на графа Вітте, котрий був президентом міністрів підчас російської революції в 1905 р., то Вітте в часописи оголосив, що волить брати від царя, ніж від петербурського депозитового банку, від якого ибито брав хабарі Коковцов.

— **Смерть генерал-губернатора Скаллона.** Дня 15 лютого с. р. помер у Варшавї генерал-губернатор Польського Королївства, або — як російський уряд називає — „Привіслянського Края", генерал Юрій Скаллон у 67-ім році житя. Генерал-губернатором був він 9 літ і цілий час свого правлїня вірно сповняв царські прикази та переслїдував Поляків. Підчас революції в 1905 р. підписав він 300 засудів смерти воєнного суду. Наслїдником Скаллона має бути генеріщний російський міністер війни Сухомлїнов.

— **Смерть редактора при праці.** З міста Ґрадця (Ґрацу), столиці австрійського краю Стирії доносять: Начальний редактор градецької ґазети „Тагеспост" Безоцці помер в редакційнім льокалї на удар серця. Безоцці працював яко редактор через 40 літ, а в редакції „Тагеспост" від основаня сеї часописи.

— **Медвідь на відвідинах у місті.** Недавно вирвав ся з клїтї цирку, перебуваючого в місті Гера в Німеччині, недобрий „вуйко" і постановив зложити місту гостину. Люди втїкали серед найбільшого переполоху перед незвичайним прохожим, тим більше, що „вуйко" кидав ся на кождого, хто не хотїв перед ним устушити ся. Довгий час не можна було „гостя" арештувати і аж у лїсеку за містом його зловили шнурами.

— **Розділили зрослі сестри.** В Парижи доконано недавно цікавої і рідкої операції. Розлучено операційним ножем дві сестри зрослі від уродженя — Магдалину і Зузанну. Були вони зрослі в окольиї жолудка. Операції доконано дуже обережно і при помочи найліпших операційних приладів. Обі сестри тепер здорові, але ще не знати, чи довго потягнуть.

— **Новий альбанський король** Від приїхав уже до своєї нової столиці в Альбанії, до міста Дураццо, яке лежить над Адрійським морем. В Дураццо привитано його величаво. Альбанські патріоти, котрі розуміють, що значить своя самостійна держава, радо приняли свого володаря. Король Від прибув до Дураццо на кораблях з військами чужих держав (Австрії, Німеччини й Італії), які дали йому на початок потрібну оружну силу. В місті приготовлено для нього королївську палату, де замешкав новий король з королевою і своїм двірським товариством та службою. До двірського товариства короля Віда належить також одна Українка, пані Білинська, жінка покійного консуля Білинського, котрий помер по балканській війні наслїдком ран, які одержав при облозі міста Яніни, де він власне був консулем. Се, що німецький князь став королем Альбанії, викликало невдоволенє в Росії і тому російський уряд при помочи Греків і Сербів старає ся підбунтувати Альбанців проти нового їх володаря.

— **15-літний убийник.** В місцевости Васбрінк Лянло у Франції замордував був торік семеро осіб сокирою 15-літний хлопець Маркіл Рудеро. Дня 4-го с. м. відбула ся судова розправа на якій засуджено Рудера на 20 літ вязниці. Се є найвисша кара, яку можна вимірити у Франції малолїтним злочинцям.

КУПУЙТЕ
КВАДРАТОВІ МЕТРИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД
У ЛЬВОВІ.

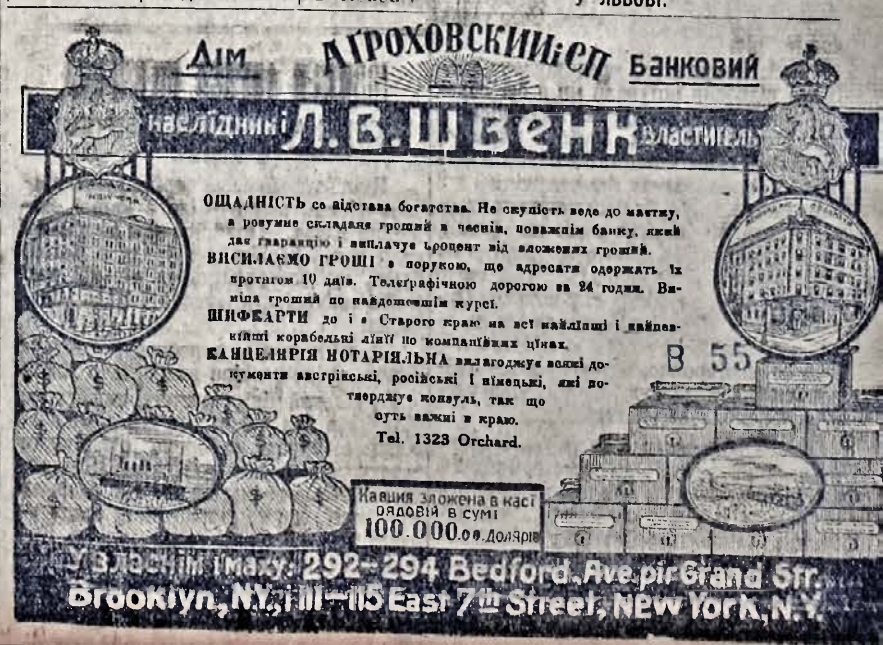

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„SVOBODA" (LIBERTY)
THE RUTHENIAN WEEKLY
Published every Thursday at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
The Little Russian Nat'l Union
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year.
Single copy: 5 cts.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at the Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3 1879.

AMERICAN ASSOCIATION OF FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS MEMBERSHIP LABEL

Оплачувати ґазету треба завсїди з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий або почтовий моні ордер. Моні ордер, то є грошевий переказ, котрий дістанете від почтаря або аґента на експресовім офісі, пішліть на нашу адресу, бо без того ми не годні гроший дістати.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи, непригожі до друку, нищить ся, коли з гори не було назначено, що жадає ся їх звороту і не було залучено марок на зворот.

ЗАГАЛЬНИЙ ПОГЛЯД НА ДІЯЛЬНІСТЬ ЕП. ОРТИНСЬКОГО.

В дотеперішних наших статях, в яких говорило ся про загальну діяльність епископа Ортинського, старали ся ми представити нашій суспільности правдивий стан тих відносин строго безсторонно, опираючи їх на правдивих фактах і матеріялах.

В статях під заголовком „Хто викликує борбу?" представлено вірно, сказатиб історично, відношенє Р. Н. Союза до церковних справ взагалї, а з окрема до епископа Ортинського від часів його приїзду до Америки аж до послїдних часів, коли він одержав юрісдикцію над гр.-католицьким духовеньством в Злучених Державах. Історія доказує, що Р. Н. Союз і його члени були підвалинами, на яких будувала ся і росла гр.-кат. церков тут в Америцї. Р. Н. Союз нїколи не виступав проти церкви, але навпаки, все ставав в обороні її прав. Р. Н. Союз не провадив нїколи борби проти церкви, але виступив проти ворогів, які скриваючи ся нїбито під плащик церкви, розпочали мерзену і підлу роботу проти Р. Н. Союза і народних справ взагалї, надуживаючи своїх прав і свого становища. І доперва тодї, коли вороги вже зовсїм явно кинули ся на Р. Н. Союз: кидаючи з проповідниць проклони на цїлу нашу орґанїзацію, на її урядників і часопись, Р. Н. Союз був силою обставин приневолений виступити в своїй власній обороні. Історія учить, що Р. Н. Союз підпираючи в своїм часї полїтику еп. Ортинського, потерпів через се дуже великі страти. Еп. Ортинський, вступивши на американську землю, представив ся великим патріотом, народолюбцем, готовий був за нарід дати замучити ся... Вірив Р. Н. Союз, вірила майже цїла суспільність у правдивість сих слів, і тїшила ся, що прийшов чоловік, який щиро займе ся орґанїзацією нашого народа. Однак вкоротцї вже показало ся, що се був підступ, що се була мана... Красні і шумні слова, облесні обітницї—все те показало ся пустою половою, звичайною брехнею... Впав жертвою її Р. Н. Союз, впала жертвою цїла наша суспільність. Сего учить нас історія.

Крім історичного представленя взаїмних відносин нотували ми з сеї области найважнїйші події, які мали місце в послїдних 3 місяцях. Кажемо виразно, що лише найважнїйші, бо колиб прийшло ся нам подавати всї надужитя і всї насильства, треба би посьвячувати на се цїлі числа. Ми згадали лише такі факти, які кидають незвичайно ярке сьвітло на мерзену працю чорної клїки, над якою головну команду обняв сам епископ Ортинський. І ті факти подавали ми на основі зовсїм певних даних, представляючи їх безсторонно, подаючи лише найконечнїйші поясненя. До них повернемо при найблизшій нагоді.

Коли зберемо все те разом і добре розважимо, дійдемо до дуже сумних та, на жаль, правдивих заключень. Тодї пізнаємо ту страшну небезпеку, яка загрожує нашому народови тут в Америцї.

Днесь мусимо зовсїм певно сконстатувати, що епископ Ортинський з частиною слїпо відданого собі духовеньства стремить зовсїм явно до знищеня всякої народної орґанїзації, яка веде нарід до просьвіти і поступу. Епископ відносить ся ворожо взагалї до всїх справ народних, не виймаючи навіть справ нашої церкви.

Епископ є найбільшим ворогом Р. Н. Союза. Згадатиб лише підступ епископа на конвенції в Клївленд, коли то він старав ся Р. Н. Союз з інституції народної перетворити в інституцію, яку міг би ужити до своїх цїлий. А коли цїла кампанїя покінчилась його власною компромітацією, приносячи йому лише сором, епископ не покидав і далї своїх задушевних мрій. Зі злобою в серци бажає пімстити ся на Союзї і закладає свої власні орґанїзації. Одержавши в послїднім часї самовласть з Риму і уповаючи на свою силу кидає ся зі здвоєною енерґією до дальшої киринї серед народа.

Епископ є ворогом просьвіти і поступу. Він заняв вороже становище супроти сеї одинокої просьвітної орґанїзації, якою є „Просьвітна Комісія" Р. Н. Союза. А наше шкільництво? Що зробив епископ в тім напрямі, щоби управильнити відносини серед наших парохіяльних шкіл, які стоять безпосередно під його впливом і наглядом? Нїчогісїнько. Навпаки, епископ через нові зарядженя в справах дякоучителїв поповняє нове насильство. Він старає ся перемінити дотеперішних дякоучителїв на старокраєвий лад і зробити з них своїх наймитів. Вистарчить згадати про постанови статутів дяківського товариства.

Епископ є ворогом нашої церкви. В справах церковних запанувала цїлковита анархія і нелад. Нї епископ, нї сьвященик, нї парохія не знає дїйсних приписів, нїяких законів — все залежить від ласки еп. Ортинського. Анї справи парохіяльні анї дієцезіяльні не упорядковані. Духовеньство зневірене; для него настали часи гірші, як були перед приходом епископа. Частина сьвященьства пішла слїпо за приказами епископа, частина осталась в резерві, наражена кождої хвилї на переслїдуванє зі сторони свого князя. Долярова полїтика на велику скалю. Вона спричинила, що тисячі наших родин переходять на православє. Що стало ся в Джерзи Сіти, Монессен, Ню Брітен, що дїє ся в Олифант, Алентавн, Бофало, коло Пассайку? Чи й тут завинив Р. Н. Союз і „Просьвітна Комісія"? І чи се не брехня, що епископови лежить добро церкви нашого народа на серци?

І деж ті торжественні запевненя, ті обіти, які складав епископ перед представниками народу і духовеньством, коли вступив на землю американську? З того всього остала велика дуля. Епископ нїчого не зробив для народа анї для церкви, навпаки, своєю полїтикою приносить необчислені страти. Зі всїх приречень виконав епископ одно, а то 5% катедратікум, яке парохії мали платити на кошти удержаня епископа. Єще одно „народне" дїло, яке хоче епископ довершити, (лише не знати, чи вдасть ся), зібрати гарний даруночок серед наших парохіян та завезти особисто до Риму з вдячности за одержану повновласть...

Повисше згадали ми лише коротко про дїяльність еп. Ортинського і його прихильників. В слїдуючих числах буде нашим старанєм доказати се на основі фактів будьто з минувшини будьто з теперішности. Зближають ся дуже важкі часи. Здає ся, що на хвилю запанувала якась тишина; так се тишина перед бурею. Скорше чи пізнїйше мусить прийти до борби. Серед таких відносин розвивати ся народови не можливо. Як довго наші найважнїйші справи народні не будуть управильнені, так довго наш нарід не зможе йти дорогою правильного розвою.

Виполїм буряни, які занечистили нашу народну ниву, а будемо збирати чисте зерно!

ЮВИЛЕЙ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

ЗАБОРОНА ЮВИЛЕЮ ШЕВЧЕНКА В КИЇВІ.

Цїлий український нарід прикро вразила вістка, яка наспіла з нашої столицї, з Київа. Прийшов там до міської ради наказ російського уряду з Петербурга, що **забороняєть ся міській радї Київа сьвяткувати ювилей Тараса Шевченка.**

Дальше про се доносить українська ґазета „Рада", котра виходить в Київі:

Російський мінїстер внутрішних справ Маклаков дав київському урядови вказівки в справі заборони публичного сьвяткованя столїтного ювилею Шевченка. Київський маґістрат теж одержав телеґраму, що не вільно місту брати участи у сьвяткованю сього ювилею. Комісію, що орґанїзує сьвяткованє ювилею, повідомлено, що уряд не позволив місцевому духовеньству правити панахиди по Шевченку. З огляду на сю заборону не відбудуть ся закладини памятника Шевченкови.

Дня 2. с. м. начальник краю (київський ґенерал ґубернатор) запросив до себе посадника міста Київа п. Дякова і заявив йому, що всякі приготованя до вшанованя памяти Т. Шевченка треба припинити, бо нїяких народних сьвят поета не буде дозволено.

ПРОТЕСТ РОСІЙСЬКИХ ПОСЛІВ В ПЕТЕРБУРЗЇ.

Коли російські поступові посли і українські (українських послів в російській думі є всего 7-ох) довідались про те, що мінїстер внутрішних справ Маклаков заборонив у Київі, а також і в инших містах російської України, обходити сьвято 100-лїтних роковин уродженя Тараса Шевченка, внесли в думі протест у формі наглої інтерпеляції до правительства, в якім різко осуджують некультурний поступок царських посїпак.

ПРОТЕСТ УКРАЇНСЬКИХ ПОСЛІВ У ЛЬВОВІ.

Ві второк, дня 24. лютого с. р. на початку соймового засїданя забрав слово голова українського клюбу посол др. Кость Левицький і виголосив отсей протест проти некультурної заборони російським урядом обходити ювилей Шевченка на російській Українї:

„Висока Палато! Дня 10 марта с. р. минає столїтє уродин найбільшого поета України Тараса Шевченка. Зовсїм природно, що український нарід, на всїх землях де живе, постановив достойно відсьвяткувати сей памятний день Поета відродженої української нації. Та, на жаль, перед кількома днями рознеслись вісти, що російський уряд заборонив сьвяткувати столїтну річницю в Росії, під претекстом, що бачить в сїм змаганя до державного відокремленя української нації. Там за кордоном видано новий указ, в якім заборонено всїм публичним інституціям устроювати якібудь прилюдні обходи ювилейні в память Кобзаря України та спеціяльним розпорядженєм здержано навіть приготовленя київської управи до закладин памятника великому Поетови України в столицї українських городів. Коли опозиційні посли в державній думі в Петербурзї, з приводу сеї нечуваної в цивілїзованім сьвітї заборони, внесли парляментарний спротив, пятнуючи сей поступок російської державної управи яко надужитє урядової власти, ярке нарушенє горожанських прав живого 30-мілїонового народа, та коли наші братя на Українї не мають спромоги відповісти на отсї укази, — то на нас галицьких Українців в конституційній Австрії припав національний обовязок з отсеї соймової трибуни заложити проти того акту самоволї і безправства прилюдний рішучий протест! Яко частина великого українського народа відчуваємо під теперішну хвилю той тяжкий удар, завданий в саме серце нашого українського народа, яко удар завданий нам самим. Наш український нарід нїколи, серед найтяжших условин свого житя не зрікав ся і не зречеть ся своєї самостійности національної, а українські маси народні мимо всїх заборон не забули і не забудуть нїколи заповіту свого національного пророка Тараса Шевченка: до працї і боротьби за волю і права свого народа! Стоячи на становищи природного права кождої нації до самостійного розвитку без огляду на її державну приналежність, відкликуємось нашим нинїшним протестом проти національного гнету в російській імперії до всего культурного сьвіта в імя чести і горожанських свобід українського народа!"

Підчас сеї промови посла д-ра Костя Левицького всї соймові посли окружили його й уважно слухали його слів. Коли він скінчив промову, роздали ся грімкі і довготриваючі оплески всїх українських послів.

Потім забрав слово намісник др. Коритовський і просив палату, щоби не дебатувала над сим протестом, бо сойм не має права мішати ся до справ чужої держави. Розумієть ся, що сойм міг не уважати на слова намісника і мимо того радити над сею справою, але польські посли були дуже вдоволені, що вони не потребують задирати ся з російським урядом, котрому старають ся на кождім кроцї припохлїбитись, мимо того, що він їх таксамо давить як Українців. Отже дебати не було жадної і добре стало ся, бо нам таких союзників як Поляки не треба, а ходило тільки о самий голосний протест перед сьвітом.

ПАМЯТНИК ШЕВЧЕНКА В КИЇВІ.

Міський Шевченківський комітет в Київі (котрому як висше згадано — заборонено сьвяткувати ювилей Шевченка) на останнім своїм засїданю приняв на памятник Тарасови Шевченкови в Київі проєкт, який виконав президент анґлїйської академії в Римі п. Шіортіно. Памятник має коштувати 150.000 рублїв (зібрано доси понад 130.000 рублїв). Як звісно, з причини заборони російського уряду закладини під памятник у сей второк не відбули ся і хто знає, коли відбудуть ся.

ШЕВЧЕНКІВСЬКА УЛИЦЯ В КИЇВІ.

В справі переіменованя Бульварно-Кудрявської улицї у Київі на Шевченківську гурток міських радних вніс до міської ради окрему заяву, щоби на основі постанови міська рада порушила перед мінїстерством сю справу та просила, аби мінїстерство затвердило сю постанову.

ШКОЛА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ПОЛТАВІ.

В містї Полтаві на російській Українї зробив міський архітект М. Стасюків проєкт нового будинку міської початкової школи імени поета Т. Шевченка, яку мають будувати, відповідно постанові полтавської міської ради, в память столїтя від дня народженя поета. Проєкт сеї нової школи шкільна комісія ухвалила. Нова школа буде коштувати 29.000 рублїв; будувати-муть її на Малинівській улицї. Школу пічнуть будувати з весною.

ГАЛИЦЬКА СОЙМОВА ВИБОРЧА РЕФОРМА.

Як звісно нашим читачам, новий виборчий закон до галицького сойму ухвалено вже дня 14. лютого с. р. Тепер подаємо отсе докладнїйше цїлий сей закон.

Краєвий статут змінено лише в дечім, а найважнїйші зміни є такі:

Склад сойму:

Новий сойм є куріяльний і буде складати ся з 228 членів, а то з 13 вірілїстів (невибираних членів сойму): 1 архиепископа і 2 епископів гр.-католицького обряду, з 1 архиепископа і 3 епископів римо-католицького обряду, з 1 архиепископа вірменського обряду, з 1 президента Академії Наук в Кракові, з 3 ректорів унїверситетів (в Кракові, дотеперішного у Львові і будучого українського унїверситету у Львові) і ректора полїтехнїки у Львові.

З 215 вибираних послів з таких курій:

45 послів з курії більшої земельної посїлости;

46 послів з цензової курії міст вибираних 2/3 частями найвисше оподаткованих і виборцями з цензу інтелїґенції;

12 послів з загальної міської курії, вибираних загальним, рівним, безпосередним і тайним голосованєм в тих містах, що належать до цензової міської курії;

5 послів з курії торговельних і промислових палат;

2 послів з курії промислових стоваришень міста Львова і Кракова (рукодїльники);

105 послів з курії сїльських громад і міст та місточок, що не належать до цензової міської курії, вибираних загальним, безпосередним і тайним голосованєм одначе з подвійним голосом для дотеперішних правиборців.

Національний склад сойму:

На Українців припадає:

на 13 вірілїстів 4;

на 45 послів з курії більшої земельної посїлости 1;

на 46 послів з цензової міської курії 6;

на 12 послів з міської загальної курії 3;

на 105 послів з курії сїльських громад і місточок 48;

разом Українцї будуть мати 62 членів на 228 всїх членів сойму або 27.2%.

Президія сойму.

До проводу в нарадах сойму іменує цїсар споміж членів краєвого сойму маршалка і 2 його заступників, одного споміж Українців, а одного споміж Поляків.

Склад краєвого видїлу і його функції.

Краєвий видїл є завідуючим і виконуючим орґаном сойму та складає ся з маршалка і 8 членів вибраних з поміж послів: 6-тьох Поляків, а 2-ох Українців.

Маршалок іменує своїми заступниками у краєвім видїлї 2 членів видїлу, а то одного Українця, а одного Поляка.

Спосіб вибору членів краєвого видїлу.

Одного члена краєвого видїлу вибирають посли з курії більшої земельної посїлости: — одного вибирають посли з цензової міської курії, з загальної міської курії, з курії торговельних і промислових палат і з курії промислових стоваришень; — одного посли польської народности з курії сїльських громад; — а одного посли української народности з курії сїльських громад; — трох членів вибирають всї посли польської народности, а одного всї посли української народности.

Для кождого члена краєвого видїлу вибираєть ся в той спосіб його заступника.

Національні курії в соймі.

Сойм розпадаєть ся на дві курії (части), на польську і українську.

Які права прислугують тим куріям: Українська національна курія вибирає окремо від польської сторони членів краєвого видїлу, українських членів всїх соймових комісій та українських делеґатів до краєвих інституцій, а вкінци членів соймової президії, яких вибирає сойм.

Виборчі округи.

Міські виборчі округи для українських виборців (лише оподаткованих після означеного цензу) є отсї: 1) Львів-Куликів; 2) Тернопіль з Загробелею, Чортків з Вигнанкою, Зборів; 3) Золочів, Бережани з Баранівкою, Гутисками і Куропатниками, Броди, Лопатин, Сокаль, Жовква; 4) Перемишль, Ярослав, Сянік, Яворів, Городок; 5) Стрий, Самбір, Дрогобич, Мединичі, Рихтичі; 6) Станїславів, Книгинин-кольонїя, Коломия, Цїнява. Всї 6 сих виборчих округів вибирають разом 6-тьох послів.

В загальній міській курії є отсї українські округи: 1) Тернопіль з Загробелею, Чортків з Вигнанкою, Зборів, Бережани з Баранівкою, Гутисками і Куропатниками, Золочів, Броди, Лопатин, Сокаль, Жовква; 2) Львів, Куликів, Перемишль, Ярослав, Сянік, Городок, Яворів; 3) Стрий, Самбір, Дрогобич з Мединичами і Рихтичами, Станїславів з Книгинином-кольонїєю, Коломия з Цїнявою. Всї ті 3 виборчі округи є також одномандатові і вибирають по 1 послови, значить разом 3.

Сїльські українські округи: 1) В західній Галичинї підгірські повіти на Лемківщинї від Мушини до Риманова з долученєм Русинів з деяких громад новосандецького повіта, фриштацького, стрижівського і короснянського вибирають разом 1 посла, а дальших 33 округи вибирає також по одному послови. 2) Рава руська, Немирів; 3) Жовква, Янів; 4) Угнів, Мости великі; 5) Сокаль, Белз; 6) Радехів, Лопатин; 7) Яворів, Краковець; 8) Старий Самбір, Устрики долїшні, Лютовиска; 9) Турка, Підбуж; 10) Добромиль, Нїжанковичі; 11) Сколє, Бориня; 12) Дрогобич, Лука; 13) Стрий, Мединичі; 14) Бібрка, Миколаїв; 15) Жидачів і Ходорів; 16) Долина, Болехів; 17) Бережани, Зборів; 18) Рогатин; 19) Калуш, Рожнїтів; 20) Бурштин, Войнилів, Журавно; 21) Підгайцї; 22) Галич, Болшівцї; 23) Станїславів; 24) Богородчани, Солотвина; 25) Надвірна, Отинїя; 26) Товмач, Тисьмениця; 27) Товсте, Золотий потік; 28) Залїщики, Мельниця; 29) Городенка, Обертин; 30) Снятин, Гвоздець; 31) Коломия, Печенїжин; 32) Делятин, Яблонів; 33) Косів, Жабє; 34) Кути, Заболотів.

Двомандатні польсько-українські округи: 1) Ярослав, Сїнява, Радимно, Цїшанів, Любачів і українські виборцї, вилучені з кільканайцяти громад судових повітів лежайського, переворського і тичинського; 2) Перемишль, Мостиска, Дубецко, Порохник, Бірча; 3) Сянік, Балигород, Буківско, Лїско, Риманів (з вилученєм українських виборців з Риманова, які прилучені до західно-галицького сїльського округа); 4) Самбір, Стара Сїль, Рудки, Комарно з долученєм Поляків зі судових округів Лука і Нїжанковичі; 5) Городок коло Львова, Судова Вишня, а також Поляки зі судових повітів Краківця, Яворова і Янова; 6) Львів, Винники, Щирець, Куликів; 7) Камінка струмилова, Буск, Глиняни і Поляки зі судових повітів Лопатина і Радехова; 8) Золочів, Перемишляни і Поляки зі судового повіта Бібрка; 9) Броди, Підкамінь, Залїщі, Олесько, Збараж і Поляки зі судового повіта Зборів; 10) Тернопіль, Микулинцї, Козова; 11) Скалат, Підволочиска, Грималів, Нове Село; 12) Теребовля, Будзанів, Чортків; 13) Бучач, Монастириска, Вишнївчик; 14) Копичинцї, Гусятин, Борщів і Поляки зі судових повітів Мельниця і Товсте. В сих 14-ти польсько-українських сїльських виборчих округах вибирають 28-ох послів — 14 українських, а 14 польських.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

ЗВІТ

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ Р. Н. СОЮЗА З КОНТРОЛЇ, ПЕРЕВЕДЕНОЇ НА ДНЯХ 17—20 ЛЮТОГО 1914 р.

I. РУСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.

ПРИХОДИ.

З кінцем місяця серпня 1913 лишило ся в касї готівкою	101.776.01
За вересень 1913 вплинуло	26.924.17
За жовтень 1913 вплинуло	26.612.51
За падолист 1913 вплинуло	18.296.69
За грудень 1913 вплинуло	23.242.57
За січень 1914 вплинуло	26.278.30
Разом	$223.130.25

РОЗХОДИ.

В місяцю вересню 1913	25.331.67
В місяцю жовтню 1913	13.006.38
В місяцю падолистї 1913	20.331.12
В місяцю грудню 1913	22.095.74
В місяцю січню 1914	26.042.52
Разом	$106.807.73

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Доходу було	223.130.25
Розходу було	106.807.73
Остає в готівцї	116.322.52

На сю суму знайдено гроші в слїдуючих банках:

Union Trust Co. of Pittsburgh, Pa.	2.998.67
Pittsburgh Trust Co. of Pittsburgh, Pa.	2.728.72
German Savings & Dep. Co. Pittsburg, Pa.	6.817.91
The First Nat'l Bank of McAdoo, Pa.	13.441.25
Dime Trust & Deposit Co., Shamokin, Pa.	35.119.37
Dime Trust & Deposit Co., Shamokin, Pa.	4 307.97
The National Bank of Shamokin, Pa.	18.716.35
The National Bank of Shamokin, Pa.	10.799.40
Shamokin Banking Co. of Shamokin, Pa.	5.043.57
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	5,482.86
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	347.14
Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	11.680.01
Union Trust Co. of New Jersey, Jersey City, N. J.	360.00
Готівка у касієра	500.00
Разом	118.342.47
В сих грошах знайдено нескешованих ще чеків на суму	2.019.95
Отже остає в готівцї	116.322.52
Кромі всї готівки знайдено на морґечах	29.500.00
Рент від реальности	4.290.50
Реальність вартости	19.500.00
Друкарня вартости	30.000.00
Весь маєток Р. Н. С. з кінцем січня б. р. виносить	199.613.02

Повисший маєток Р. Н. Союза находить ся в слїдуючих фондах.

Фонд сирітський	50.689.68
Фонд резервовий	116.126.22
Фонд бідних	10.599.10
Фонд шкільний	9.051.54
Фонд розпорядимий	13.146.48
Разом	199.613.02

II. РУСЬКИЙ МОЛОДЕЧИЙ СОЮЗ.

ПРИХОДИ.

З кінцем місяця серпня 1913 р. остало в касї	22.324.45
За вересень 1913 вплинуло	703.90
За жовтень 1913 вплинуло	657.65
За падолист 1913 вплинуло	764.71
За грудень 1913 вплинуло	846.52
За січень 1914 вплинуло	1.164.48
Разом	26.461.71

РОЗХОДИ.

В місяцю вересню 1913	670.00
В місяцю жовтню 1913	420.00
В місяцю падолистї 1913	420.00
В місяцю грудню 1913	120.00
В місяцю січню 1914	439.50
Разом	2.069.50

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Приходу було	26.461.71
Розходу було	2.069.50
Остає в готівцї	24.392.21

На сю суму знайдено:

Market Street Nat'l Bank of Shamokin, Pa.	9.888.91
The Guarantee Trust & Save Dep. Co. of Shamoin, Pa.	14.503.30
Разом	24.392.21

III. СПРАВОЗДАНЄ АДМ. „СВОБОДИ" ЗА ЧАС ВІД 1-го ВЕРЕСНЯ 1913 р. ДО 15-го ЛЮТОГО 1914 р.

ЗАГАЛЬНІ МІСЯЧНІ ПРИХОДИ.

Рік 1913.

Готівка з міс. серпня	2.654.67
Вересень	2.268.25
Жовтень	2.401.02
Падолист	3.424.06
Грудень	2.899.58

Рік 1914.

Січень	3.975.32
Лютий (до 15-го)	6.370.50
Разом	23.993.40

ЗАГАЛЬНІ МІСЯЧНІ РОЗХОДИ.

Рік 1913.

Вересень	2.659.96
Жовтень	2.719.21
Падолист	3.102.09
Грудень	3.629.76

Рік 1914.

Січень	4.887.30
Лютий (до 15-го)	1.224.30
Разом	18.222.62

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ ПРИХОДІВ.

Посторонна передплата на „Свободу"	568.20
За орґан від Р. Н. Союза	11.133.50
За оголошеня братств і тов.	69.06
За оголошеня прив. бізнесові	1.821.27
За друки від Р. Н. Союза	6.045.62
За друки для братств і тов.	180.14
За друки для приватних осіб і сторін	372.97
За книжки власного і чужого накладу	513.89
Надзвичайні приходи	325.96
За оголошеня до календаря Р. Н. С. на р. 1914 (часть)	308.12
Разом	21.338.73
Готівка з міс. серпня 1913	2.654.67
Весь прихід	23.993.40

ПОДРІБНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ РОЗХОДІВ.

Офісові видатки і оплата експресів	366.33
Сплата капіталу і процент Р. Н. Союзови	618.75
Асекурація, рент, опал і чищенє льокалю	975.15
Електрика і ґаз до осьвітлюваня і машин	373.25
Направа машин і реставрованє убікацій	373.43
Клїші, шнури, фарба і т. п.	220.52
Папір на „Свободу"	1.764.22
Оплата почтова за обі „Свободи"	683.59
Видатки на приватні і Союзові роботи, як папір, клїші, переплет і т. п.	4.139.03
Видатки на видаванє і закупно книжок до перепродажи	158.79
Видатки на інвентар	2.490.31
Платня робітників, завідателя і редакторів	6.059.25
Весь розхід	18.222.62

ЗІСТАВЛЕНЄ.

Приходи	23.993.40
Розходи	18.222.62
Остає	5.770.78
Депозит в „Поблік Сервіс Ко."	100.00
Разом	5.870.78
The New Jersey Title Guarantee & Trust Co., Jersey City, N. J.	5 755.06
Готівкою у завідателя	50.45
Разом	5.805.51
З тої суми не скешованиі ще два чеки на суму	34.73
Остає	5.770.78

IV. СПРАВОЗДАНЄ РЕКОРДОВЕ Р. Н. СОЮЗА.

В вересню 1913 принято нов. членів	595
В жовтню 1913	424
В падолистї 1913	347
В грудню 1913	731
В січню 1914	520
Разом	2612
В вересню 1913 принято наново в члени	52
В жовтню 1913	56
В падолистї 1913	85
В грудню 1913	92
В січню 1914	68
Разом	353
В вересню 1913 принято з переступними листами	50
В жовтни 1913	34
В падолистї 1913	55
В грудню 1913	85
В січни 1914	38
Разом	262
Від 1. вересня 1913 до 31. січня 1914 принято нових членів	2612
Принято наново в члени	353
Принято з переступними листами	262
Разом приступило	3227
В вересню 1913 суспендовано на підставі статута Р. Н. С.	151
В жовтню 1913	203
В падолистї 1913	175
В грудню 1913	183
В січню 1914	173
Разом	885
В вересню 1913 вичеркнено на підставі статута Р. Н. С.	111
В жовтню 1913	107
В падолистї 1913	79
В грудню 1913	123
В січню 1914	79
Разом	499
В вересню 1913 взяли переступні листи	45
В жовтню 1913	36
В падолистї 1913	80
В грудню 1913	64
В січню 1914	47
Разом	272
В вересню 1913 померло	12
В жовтню 1913	7
В падолистї 1913	12
В грудню 1913	11
В січню 1914	10
Разом	52
Від 1. вересня 1913 до 31. січня 1914 суспендовано всїх членів	885
Вичеркнено всїх членів	499
Взяли переступні листи	272
Померло всїх членів	52
Разом	1708
З днем 31. серпня 1913 р. в Р. Н. С. було всїх членів	17.908
З днем 31. січня 1914 р. в Р. Н. С. було всїх членів	19.427

Р. Н. Союз, від 1-го вересня 1913 р. до 31-го січня 1914 р., то. є. за час 5-ох місяців побільшив ся о **1.519** чл.

V. СПРАВОЗДАНЄ РЕКОРДОВЕ Р. М. СОЮЗА.

В вересню 1913 принято нов. членів	123
В жовтню 1913	112
В падолистї 1913	121
В грудню 1913	157
В січню 1914	129
Разом	642
В вересню 1913 принято наново в члени	8
В жовтню 1913	14
В падолистї 1913	8
В грудню 1913	29
В січню 1914	6
Разом	65
В вересню 1913 прийшло з переступними листами	4
В жовтню 1913	—
В падолистї	7
В грудню 1913	8
В січню 1914	1
Разом	20
Від 1-го вересня 1913 р. до 31-го січня 1914 принято нових членів	642
Принято наново в члени	65
Принято з переступними листами	20
За час 5-ох місяців прибуло членів разом	727
В вересню 1913 вичеркнено за неплаченє вкладок	29
В жовтню 1913	33
В листопадї 1913	19
В грудню 1913	63
В січню 1914	22
Разом	166
В вересню 1913 взяли переступні листи	5
В жовтню 1913	2
В падолистї	9
В грудню 1913	9
В січню 1914	4
Разом	29
В вересню 1913 перейшло до дорослих членів Р. Н. С.	2
В жовтню 1913	—
В падолистї 1913	—
В грудню 1913	10
В січню 1914	7
Разом	19
В вересню 1913 померло	5
В жовтню 1913	5
В падолистї 1913	3
В грудню 1913	1
В січню 1914	3
Разом	17
Від 1-го вересня 1913 р. до 31-го січня 1914 р. вичеркнено	166
Взяли переступні листи	29
Перейшло до дорослих членів Р. Н. Союза	19
Померло	17
За час 5-ох місяців убуло членів разом	231

З днем 1-го вересня 1913 р. в Р. М. Союзї було всїх членів 3.590.

З днем 31-го січня 1914 р. в Р. М. Союзї було 4.086.

Р. М. Союз від 1-го вересня 1913 р. до 31-го січня 1914 р., т. є. за час 5-ох місяців побільшив ся о 496 чл.

VI. ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕНЄ ЧЛЕНІВ Р. Н. СОЮЗА І Р. М. СОЮЗА.

З днем 1-го вересня 1913 р. Р. Н. Союз числив	17.908 чл.
З днем 1-го вересня 1913 р. Р. М. Союз числив	3.590 чл.
Разом	21.498 чл.
З днем 31-го січня 1914 р. Р. Н. Союз числив	19.427 чл.
З днем 31-го січня 1914 р. Р. М. Союз числив	4.086 чл.
Разом	23.513 чл.

В протягу 5-ох місяців, т. є. від 1-го вересня 1913 р. до 31-го січня 1914 р., Р. Н. Союз і Р. М. Союз побільшили ся о 2.015.

Подаючи до загальної відомости Вп. Членам Р. Н. Союза вислїд з переведеної контролї, констатуємо отсим, що дїловодство і книговодство Р. Н. Союза ведене в повнї і згідно з постановами статутів і ухвал Конвенції та знаходить ся в взірцевім порядку. Рівнож констатуємо з найбільшим вдоволенєм, що завдяки вмілій, совісній і невтомимій працї Вп. П. Урядників наша славна орґанїзація йде скорим кроком до сьвітлого розвою і сили, чого доказом є незвичайний зріст членів і маєтку Р. Н. Союза.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., 20-го лютого 1914 р.

о. В. Балог, С. Милянович, Й. Ялечко,
члени Гол. Контрольної Комісії.

ЖЕРТВИ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛИ, ОСТАЮЧІ ПІД ЗАРЯДОМ „СВОБОДИ"

1. **Жертви на фонд „Рідна Школа" в Галичинї.**
2. **Квадратові метри на Український Город у Львові.**
3. **Жертви на приватну українську гімназію в Збаражи.**
4. **Жертви на курси висшої осьвіти для Тов-а „Просьвіта" у Львові.**
5. **Жертви на ювилейний дар Іванови Франкови.**
6. **Жертви на українсько-руську бурсу в Горлицях.**
7. **Жертви на приватну українську гімназію в Рогатинї.**
8. **Жертви на шкільно-просьвітний фонд в Америцї.**
9. **Жертви на фонд „Рідна Школа" в Америцї.**
10. **Жертви на фонд ім. М. Січинського.**
11. **Жертви на виборчий фонд в Галичинї.**
12. **Жертви на укр.-руську бурсу в Надвірній.**
13. **Жертви на українсько-руську бурсу в Сяноцї.**

ДО ВІДОМА ТИХ, ЩО СТАРАЛИСЬ О РОБОТУ В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ".

Позаяк на поміщене оголошенє в ч. 9-ім „Свободи" про пошукуванє хлопця до науки друкарської зголосилось листовно значне число охочих до такої науки, а подаванє відповідий кождому з осібна занялоб нам много часу, тому сею дорогою повідомляємо всїх інтересованих, що се місце зістало вже заняте.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ".

НАКЛІН ДО НЕДУГИ.

Є фактом, якого не можна заперечити, що богато людий має наклін до недуги. Деякі „простуджують ся" дуже легко, другі терплять на затвердженє, а инші знова на ревматизм. Такі люди повинні знати і мати все під рукою якийсь середник, який легко усунув би сю недугу. Хочемо поручити Трінера Американський Елїксір гіркого вина особливо у випадках затвердженя і недугах із сим получених. Він постепенно усуває наклін до такої недуги і скріплює орґани, щоби вони могли правильно виконувати свою працю. В недугах жолудка, утроби і внутренностий все дїлає з успіхом і приносить полекшу. Він вичистить орґанізм, та удержить його чистим. В друґсторах.

Jos. Triner,
1333—39 S. Ashland Ave.,
(Adv.) Chicago, Ill.

У всїх терпінях можете довіряти Лїніментови Трінера. Натріть ним шкіру, а біль устушить.

Повідомляє ся всїх щирих Русинів і Русинок в Елїзабет і околицї, що

В СУБОТУ, ДНЯ 14-го МАРТА 1914 Р.

відограє нюйорська трупа представленє

„СІЧИНСЬКИЙ-ПОТОЦЬКИЙ"

драма в 5-ти діях

В ГАЛИ ЦЮРЧАКА ПІД Ч. 152 ФРОНТ І САВТПАРК УЛИЦЇ, ЕЛЇЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.

ПОЧАТОК О ГОДИНЇ 7-ій ВЕЧЕРОМ.

Вступ: $1.00, 75, 50 і 35 цент.

Нехай же той день буде великим торжеством для Елїзабетських і околичних Русинів! Най не забракне нї одного Русина, нї одної Русинки! Всї як один повинні явитись на сїм представленю і дати тим доказ, що інтересують ся і відчувають невідрадне положенє Краєвого Товариства „Рідна Школа" в Галичинї.

ЦІКАВЕ!

РОДИМЦЇ З ОКОЛИЦЬ НЮ ЙОРКУ, НЮ ДЖЕРЗИ І ИНШИХ ПЛЕЙЗІВ!

Купуйте фарми!

Не дайте себе ошукувати, купуючи лоти! Але найперше напишіть або зголосіть ся до офісу:

СТЕФАН МИЛЯНОВИЧ І ВАЙЛ КО.,
193 Grand St, Jersey City, N. J.
або
62 First St., Elizabethport, N. J.

а там дістанете всякі щирі і приятельські інформації та довідаєте ся де властиво маєте купити фарму і яку? — І якраз тепер є на се найлучший і найвідповіднїйший час, бо з початком весни можете за яких 200 долярів обняти в посїданє господарство на „фармі", котра складаєсь з 5 або з більше морґів (акрів). Будучність вже тепер є запевнена, бо сї фарми є при самім містї, в котрім є богато фабрик, в яких дістанете роботу в кождий час чи в лїтї чи в зимі. В тій чисто руській кольонії і близько фабрик закупили вже наші Родимцї понад 300 фарм: околиця майже чисто руська, немов в краю. Дорогі Родимцї! звертаю Вашу увагу, що ся парцеляція з кождим місяцем, з кождим тижнем посуваєсь чим раз дальше від міста, а за короткий час то і в віддаленю не стане вже фарм. За такі гроші і на таких услівях, які дає понизше наведена компанія, Ви нїгде не дістанете такого маєтку. Весна йде, скоро й перейде, але час не вертає! Хто з Вас перший хоче покинути фабрику і стати господарем на своїм власнім? Нехай сейчас напише або устно зголосить ся до:

B 56

S. MILANOWYCZ I WEIL CO.,
193 Grand St., Jersey City, N. J.
Заступники компанії:
The European Colonization Co.,
Millville, N. J.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

International Harvester Oil and Gas Engines

(МОТОРИ ОГРІВАНІ ПРИ ПОМОЧИ ОЛІЮ АБО ГАЗУ).

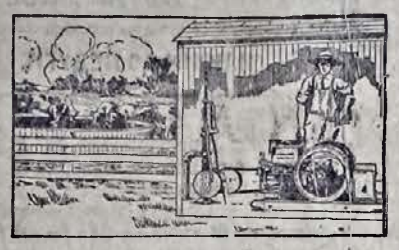

КОЖДИЙ мудрий фармер уряджує ся в сей спосіб, щоби о скільки се є можливе, зложити гріш, заощадити собі часу та не потрібної тяжкої праці і вести приємне житє.

А що воно дійсно так є, можете о тім переконати ся на многих фармах, на котрих вже працюють машини Інтернешенел. Машина Інтернешенел бере на себе частину тяжкої та прикрої праці з плечий фармерів, їх жінок, синів і доньок. Вона щадить їм гроші і час, який можна тоді посьвятити иншій праці або відпочинкови.

Вони купують машини Інтернешенел задля їх доброї конструкції і якости. Їх добрими прикметами є: солідні і тяжкі колеса розгонові, сильні триби, дуже тривалі оси і панви, знамениті цилїндри і всї прочі части, які є дуже тривалі і ощаджують богато гроший.

Сего будете певні, коли купите собі машину Інтернешенел. Вони є збудовані на стало, до переношеня або на підпорах, вони є прямовісні або поземі, до охолоджуваня воздуха або води. Розміри зачинають ся від 1—60 Н. Р. (сила коня). Можна їх уживати до високого або низького степеня огріваня.

Місцевий купець зможе правдоподібно показати вам машини Інтернешенел. Колиб він їх не продавав, то ми вам напишемо, де ви будете могли їх побачити. Пишіть до нас в якійнебудь мові та жадайте займаючих цїників і точних інформацій.

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

До хорих Русинів по всїх закутинах Злучених Держав!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ,
славний спеціяліст зі старого краю

поручає всім терпячим Русинам, так мущинам як і женщинам свої успішні лїкарські услуги.

Лїчить з найлїпшим і найпевнїйшим успіхом ревматизм, всякі недомаганя жолудкові, недугу утроби, нирок, згрубленє жил, гемороїди, структуру або звуженє мочевого каналу, недуги венеричні, як рівнож всілякі наслїдки тайних недуг, недуги скірні, рїжні затрощня крови і т. д. 7—

Доконує всякі найтяжші операції мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно же на пропуклину при помочи спеціялїсти з Відня.

Єсли би хтось не міг прийти особисто, нехай опише листовно з повним довірем свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть почтову марку.

Dr. B. HOHENBERG
304-2nd Ave., (між 17 а 18 ул.),
NEW YORK CITY.

Годинни офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

ІВАН НЕМЕТ
б. заступник ц. і к. КОНЗУЛЯ
457 WASHINGTON STREET, NEW YORK, N. Y.
395 BROADWAY NEW YORK | 1597 SECOND AVE., NEW YORK | 150 SECOND ST., PASSAIC, N. J.
ОДЕРБЕРГ-ШЛЕСК-АВСТРИЯ. 3-13

„Висилаючи гроші до краю почтово чи телєграфічно, виконуючи шифкарти чи переводячи справи нотаріяльні, памятайте на адресу чоловіка який стоїть від трийцять лїт на сторожи ваших інтересів і обслугує кождого чесно, скоро і добре".

JOHN NEMETH, 457 Washington St., New York.

Жерело здоровля.

Проф. ОВЕН переконав ся, що люди терплять і не є в силї позбутись терпінь тому, бо удають ся до докторів, не посїдаючих практики, або до аптикарів, які не мають права на лїчене. Щоб викорінити недугу, треба конечно удатись до доктора-спеціяліста, котрий посїдає дипльом наук і обширну практику.

Проф. ОВЕН має не лише дипльом спеціялїсти, але і обширну 34-лїтну практику, яку набув через часте лїчене і в Льондонськім шпиталю „Ді Грейт Госпітал оф Лондов" через що є обзнакомлений з людським організмом до того степени, що нема для него недуги, якої він цїлковито не вилїчив би, з якої то причини люди і називають його штуку і відомости „ЖЕРЕЛОМ ЗДОРОВЛЯ".

Гварантує він за цїлковите вилїчене звичайних, скомпліковаиих і хронїчно-застарїлих недуг.

СЕКРЕТНІ МУЖЕСЬКІ І ЖЕНСЬКІ НЕДУГИ. — Нема слабого, якого Проф. ОВЕН в короткім часї не вилїчив би з венеричної недуги. Нема доктора в Америцї, який отримав би тілько подяк за цїлковите вилїчене, як Проф ОВЕН.

Длитого, наколи долягає Вам яка-небудь недуга, то опишіть її докладно, з увагою і пришліть на адресу:

Prof. OWEN, M. D.
221 E. 17th St., Dep. Y. NEW YORK, N. Y.

Ті, котрі хочуть бути лично оглянені, могуть приходити: В будні дни від год. 10-ої рано до 5-ої вечер. У вівторки і пятниці від год. 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділї і сьвята від 10-ої рано до 1-ої пополудни. —13

ЦІНИ І ПРАВИЛА ОГОЛОШЕНЬ В „СВОБОДІ".

1) ОГОЛОШЕННЯ БИЗНИСОВІ, які йдуть довший час платять по числа спеціяльної тарифи, яку інтересовані дістануть на жадане листовно.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ, як: мітінги братств і товариств належачих до Р. Н. Союза, помінає ся безплатно один раз в рубрицї „Рух в Відділах Р. Н. Союза".

ОГОЛОШЕННЯ ТЕАТРАЛЬНИХ ПРЕДСТАВЛЕНЬ, КОНЦЕРТІВ, БАЛЇВ і т. п. заєдно по 5 цит. від кождої друкованої стрічки для братств належачих до Р. Н. Союза.

За новинські оголошення друковані в прикрашеній формі платить ся 25 цит. за кождий наль. Дрібним друком 40 цит.

ПОШУКУВАНЄ ОСІБ І РОБОТИ по 2 центи від слова за найменше 15 слів.

КОНКУРСИ НАГОРОДИ і инші по 3 центи від слова.

ПРОПОЗИЦЇЇ ЖЕНИТЬБИ по 10 центів від слова за найменше 10 слів.

Одноразове оголошенє адреси 25 центів.

2) Належитість за всяке оголошенє мусить бути прислана з гори на цїлости. В противнім разї оголошенє безусловно не поміщає ся. Належитість за дрібні оголошення можна присилати також почтовими марками.

3) Кожде оголошенє мусить бути в редакції на тиждень перед датою виходу того числа часописи, в якім воно має бути поміщене. Оголошень телєфоном не приймає ся.

4) Кого-б скриджено, або з ким зле обходжено-б ся в тій фірмі, яка оголошує ся в нашій часописи, нехай про се сейчас повідомить редакцію, а коли подасть достаточні докази обманьства, викине ся оголошенє несовісної фірми.

5) Редакція має право жадати від фірм або незнаних осіб, щоб прислали докази, що ведуть свій бизнес чесно і дійсно зможуть додержати того, що обіцюють в оголошеню.

6) В оголошеню мусить бути тільки правда. Редакція має право відкинути або перервати всяке підозрїле оголошенє, не подаючи причини.

7) Надсилані до редакції оголошення мусять бути писані пером, виразно і на одній сторонї папиру.

8) За дрібні оголошення редакція не висилає шіяких поквітувань.

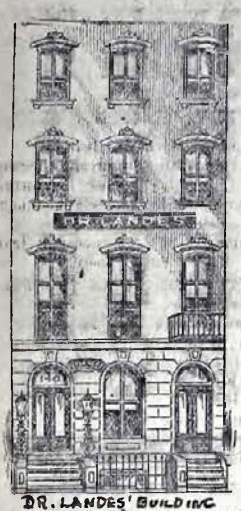

ХОРІ ЛЮДИ
Чи стратили Ви терпінє, може мали з причини Вашої недуги?

День за днем, тиждень за тиждень, місяць за місяцем, рік за роком, занимаюсь лїченєм хорих людий. Представте собі, кілько хорих я уже вилїчив, а кілько хорим украсив житє. Коли Вам житє надоїло через пробованє тих званих лїкарів і відчуваєте, що з Вами все гірше, в такім разї сейчас зверніть ся до старого опитного спеціяліста, яким є

Dr. LEONARD LANDES
140 E. 22nd St., New York, N. Y.

Він дасть Вам даром пораду, що Вам робити, щоби спасти житє і обясність Вам недугу. Лїчу уже 20 лїт з найлїпшим результатом всї недуги, як: безсилє, затроєнє крови, гемороїди, біль жолудка, серця, легких, печінки, почок і т. п. Для недуг полових і нервових маю більші знані електричні апарати і Х-лучі, за помочию котрих переглядаємо Ваші внутрішні органи. Не кождий доктор має ті апарати, длятого, що суть дорогі. Хемічне розслїджуваннє мочи. Не відкладайте до завтра, а сейчас приходїть до звісного лїкаря: 10—

Dr. L. Landes,
140 East 22nd St., New York, N. Y., betw. 3rd & Lexington Ave.

Приймасть ся хорих в годинах: від 10-ої рано до 8-ої вечер, а в неділї від 10-ої рано до 4-ої попол. — Поради даром.

DR. LANDES' BUILDING
140 EAST 22ND ST. NEW YORK

21 РУБІНОВИХ КАМІНЬ $25 ЗОЛОТА ГОДИНКА

Годинку, яку все хотілисьте мати, пішлемо Вам без ніяких гроший, навіть без задатку. Пишіть яку годинку хотілибисьте мати: взаменними чи з відкритими ковертами і чи має вона бути мужеська чи дамська, а ми вишлемо Вам єю на 25 лїт гарантовану пречарно різблену годинку до огляненя. Наколи Вам подобаєсь і рівнаєсь 25-долярний золотий годинці, заплатіть нам лише $3.95 а годинка Ваша.

9-11-13 Пишіть днесь.
Drexel Jewelry Co., Dept. 17, Chicago, Ill.

Русини Пітсбурга!
Чи Ви знаєте
що гроші, то сила?

Старайте ся пізнати та пічніть складати свої ощадности в стейтовім банку на рові вулиць
1— **Carson і 14-ої.**

Сей банк є одним в найстарших і найпевнїйших банків, що цїлковито забезпечує Ваші ощадности. У нас складають ся гроші церковні, братські, сирітські і ин. Кождий, що має у нас гроші, отримує на бажане звіт стейтових контрольорів..

Продаємо КОРАБЕЛЬНІ КАРТИ, на найлїпші лїнії, а ГРОШІ до краю висилаємо по почтовім курсї.

German Savings & Deposit Bank
cor. 14th & Carson Sts.,
South Side Pittsburgh, Pa.

И. Е. Рот, през. А. П. Міллер, кас.
Ол. Бучак, урядн. банк.

НАДЗВИЧАЙНА СПОСІБНІСТЬ!

ДАРОМ!

Купіть у нас за $6.00 найлїпшого тютюну до папіросів і виберіть собі презент з слїдуючих предметів: 1) Найновійший імпортований фонограф з великою нїкльованою трубою і рекордами, який грає і сьпівае виразно усяку музику і пісні. Кождий може мати в своїм мешканю концерт. 2) Красна гармонїя з славної нїмецької фабрики з нотами і вказівками. 3) Гарний столовий нїкльований годинник з музикою, що грає за кождим разом 10 мінут. 4) Грубо золочений дамський або мужеський годинник. — Пришліть нам на задаток 50 центів марками, а ми вишлемо Вам 40 пудолок тютюну 4-ох родів за $6.00 і вибраний Вами презент. Решту $5.50 заплатите по відобраню товару. КОМУ СЕЙ ТОВАР НЕ ПОДОБАЄ СЯ, МОЖЕ ЙОГО НЕ ПРИНЯТИ. — З Канади і инших країв просить ся присилати $6.00 відразу.

ENGLISH ASIATIC TOBACCO CO., Dept. A. 26,
115 East 7th Street, New York City.

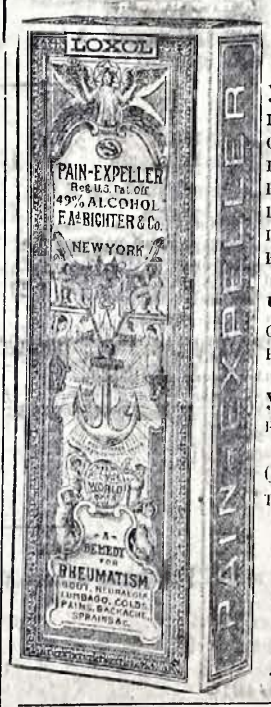

Д-ра Ріхтера
Pain-Expeller

Усуває всякі болї як: ревматизм, подагру і невральгію. Є помічним средством проти параліжу суставів і мускулів, як також на звихненя і легкі рани. Скоро усуває перехолоду, інфлюенцу і болї горла. Запобігає запаленю легких, усуває докучливі болї грудий, голови і зубів.

Чотири до пять крапель до одної склянки води дасть Вам знаменитий лїк проти всяких долеглівостий горла.

Уживаючи сталo 4 краплї до одної шклянки води, усунете корчі жолудкові і зле травленє.

Сей правдивий лїк находить ся тільки в такій коробці, яка тут представлена.

Вистерігайтесь численних наслїдувань.

25 і 50 цит. бутелька у всїх аптиках.

F. Ad. Richter & Co.,
74-80 Washington St., New York, N. Y.

ПОСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ ТОВ. „ПРОСЬВІТИ"

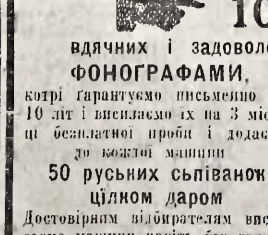

Ся
МАШИНА ДО ПИСАНЯ
(ТАЙПРАЙТЕР)
фірми
L.C.Smith & Bros. Typewriter Co.

ОСЯГНУЛА СЛАВУ ЧЕРЕЗ СВІЙ ЗНАМЕНИТИЙ МЕХАНІЗМ.

Кулюючи машину до писаня, бажаєте вдоволяючої відповіди на отсї три питаня:

Що вона зробить для мене?
Чи добре вона се виконає?
Як довго буде вона се робити?

L. C. Smith & Bros. Typewriter Company відповідає прямо цїлковито сим трем вимогам покупців машин і через со здобула собі перше місце між виробами всїдяних машин до писаня.

Довгі люди думають, що між машинами до писаня нема ніяких рїжниць. Машини можуть виглядати однаково, однак не всї суть однаково догідні і є много рїжниць в їх прикметах.

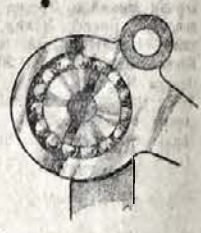

Новий модель машини (No 5) є так зроблений, що може служити не лише до звичайного письма, але і до табольок, рахунків і всего, що лиш в бизнесї потрібно.

Цїлий механїзм є так уладжоний, що на сїй машинї можна писати рівно і поправно.

Ми радо хотїлиб Вам подати більше подробиць про сю машину.

Пишіть по безплатну книжку про новий модель V.

L. C. Smith & Bros. Typewriter Co.
3-13
Головний офіс для місцевих і заграниц. замовлень: Syracuse, N. Y., U. S. A.
Філії в кождім більшім місті.
ОФІС НА НЮ ЙОРК:
311 BROADWAY, NEW YORK, N. Y

РОДИМЦІ! ЧИТАЙТЕ І ДРУГИМ СКАЖІТЬ:

РУСЬКИЙ МУЗИКАНТ

достарчає музики на балї, представленя, концерти, пікніки і весїля.

Dm. MELNYK,
338 E. 9th St., (Room 14)
NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
руський погребник
випозичає керичі на весїля, христини і всякі другі забави
115 Ave. A., New York, N. Y.
Телефон: Orchard 2668

S. DATTNER

С. Датнер з Ню Йорку, знаний як один зі знаменитих польських писателїв і загально відомий серед славянських націй в цїлих Злучених Державах як щирий патріот, поручав всїм „HASSAN" цигаретки. П. Датнер, який є також визначним банкиром, говорить:

„HASSAN" цигаретки після моєї гадки суть знамениті. Вони суть також дешеві. Вдоволяючий запах і легкість сих цигареток є не до порівнаня — навіть з найдорожшими цигаретками. Я все поручаю сї цигаретки своїм краянам".

5¢

„THE STANDARD OF AMERICA".

ПРИВАТНИЙ РУСЬКИЙ ШПИТАЛЬ В НЮ ЙОРКУ
спеціяліста-хірурга
Д-ра ІВАНА ШМІТА
ПЕРЕВОДИТЬ СЯ ОПЕРАЦІЇ УШЕЙ, НОСА І ГОРЛА.

Лїчить неплодність.
Принимає поліжниць.

Оперує всякого рода нарости на тілї, витинає слїпу кишку і лїчить недуги міхура, жолудка, нирок і всякі женські недуги.

Години приниманя: 11—2 і 6—8. В неділї і сьвята від 9 рано до 3 пол.
ТЕЛЄФОН: ORCHARD 5237.

304 E. 14 St., Near 2nd Ave., New York.

Др.-Шміт є Русин, говорить рідним язиком, син Івана Шміта, руського банкира в Маганой Сіти, Па. Доктор многих руських Товариств і Братств. Має обширну лїкарську практику.

10.000
вдячних і задоволених відбирателїв нашими
ФОНОГРАФАМИ,
котрі гарантуємо письменно на 10 лїт і висилаємо їх на 3 місяці безплатної проби і додаємо до кождої машини

50 руських сьпіванок цїлком даром

Достовірним відбирателям висилаємо машини навіть без задатку на безплатну пробу.

Найбільший склад руських рекордів на сьвіті.

Пишіть ще нині по інформації і безплатні цїнники.

Для наших нюйоркських відбирателїв наш склад є отворений кождого дня і в неділї до 10-ої години вечером. 6—

$1.00 місячно

Independent Phonograph Co.
101 ESSEX ST., Dep. 16 NEW YORK, N. Y.
Іван Руденський, заступник.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНЄ Р. Н. С.

за місяць лютий 1914 р.

НОВОПРИСТУПИВШІ ВІДДІЛИ.

Братство сьв. Володимира в Паркесбурґ, Па.

В. 358. Мартинюк Тимофтей, Білінський Петро, Чайковський Іван, Рудницький Зиґмунт, Білинський Александер, Колодійський Станіслав, Говіщак Петро, Ляшук Харитон, Ґац Алексій, Каленіков Владимір, Місєвич Казимир, Савчин Николай, Задорожний Григорій, Дмитрик Теодор.

Братство сьв. О. Николая в Денбурі, Конн.

В. 381. Колесар Ілько, Крайнянчин Михайло, Плішка Юрко, Блават Іван, Мікосій Михайло. Козуб Іван. Плішка Іван, Опшарський Франко, Вовк Йосиф, Бойко Андрей, Дзендзель Андрей, Малянець Юрій, Прибігайла Михайло, Ленько Яким, Ваньчик Іван, Комаринська Евдокія, Качмар Марія, Ковальський Франко, Гловіцька Марія.

Сестрицтво Пр. Діви Марії в Вілмердінґ, Па.

В. 382 Шушереба Марія, Сакаля Марія, Сковронська Марія, Котик Розалія, Гриник Марта, Гриник Стефанія, Кметко Марта, Войтович Марія, Кавчак Анна, Токарчик Анна, Котик Зофія, Кавчак Катерина, Волинська Анна, Гардонік Катерина, Бруц Катерина.

НОВОПРИСТУПИВШІ ЧЛЕНИ.

В. 1. Ковей Сидор, Венарчик Олекса, Демко Юрій, Чемановський Франко, Ціборовський Войцех, Буза Михайло, Тараскевич Йосиф.
В. 2. Лазорик Анастазія, Стухляк Филип, Стухляк Орестий, Масира Людвік.
В. 3. Кесільовський Стафій, Шуль Йосиф, Цупура Модистий.
В. 4. Підлипчак Петро, Підлипчак Марія.
В. 7. Голик Іван, Качмар Стефан.
В. 11. Пелеш Федор.
В. 12. Белей Василь.
В. 18. Ющик Даниїл, Фелевчак Астафій, Вітяк Йосиф, Ростоцький Яків, Галик Кипріян.
В. 23. Павлішко Іван.
В. 26. Кокуляк Михайло.
В. 27. Кец Іван.
В. 29. Грозьо Михайло.
В. 30. Фурґала Марія, Гамівка Пелягія.
В. 31. Шушка Верона.
В. 33. Грицко Василь.
В. 35. Смоляк Василь.
В. 37. Скалька Семко.
В. 38. Вільчинський Михайло, Неропський Петро.
В. 39. Кребздок Іван.
В. 41. Квасньовський Станіслав.
В. 42. Пеляк Гавриїл, Слота Володимир, Пеляк Панько, Вуйтович Петро, Ноґач Петро, Микитин Василь, Скурніцький Даниїл.
В. 46. Бірась Михайло.
В. 47. Мацько Іван, Коваль Николай.
В. 48. Ференц Йосиф.
В. 53. Курковський Павло.
В. 57. Пашковський Олекса.
В. 58. Канюк Лесьо, Міхновський Федор (Солян), Ільницький Николай.
В. 60. Темко Анна, Тирпак Розалія, Темко Марія, Ставська Катерина.
В. 61. Герик Іван, Петрек Андечко Михайло.
В. 63. Привознік Антін, Ярошик Антін, Ваверчак Михайло, Оресик Петро, Банко Іван, Луковський Йосиф, Пухир Максим, Дуткевич Михайло, Іванишин Іван, Ваверчак Андрей, Пелийк Костик, Панчак Семен, Югас Яків, Кухта Василь, Опалка Марцель, Пішко Михайло, Пітик Олекса, Зубик Орест, Буртик Панько, Бал Гаврило, Хмільович Томаш, Сенів Михайло, Куровецький Гринько, Турко Олена, Боклах Гриць.
В. 64. Подольський Теодор, Петров Кароль, Шельвах Йосиф, Возьний Станислав, Ґудзеняк Андрей, Матіяш Петро.
В. 66. Колодій Іван, Гаратонік Іван, Стельма Антоній.
В. 70. Колісник Онуфрий, Келичава Павло, Фецюх Михайло, Макар Семен, Кирчів Петро, Крайківський Володимир.
В. 73. Нищитюк Максим.
В. 75. Голда Варвара, Кальброн Йосиф, Вуйтович Теодор, Галькович Теодор.
В. 76. Войтас Іван.
В. 77. Муштук Андрей, Яцейко Іван, Станько Дмитро, Зоць Йосиф, Антошків Миколай, Крицький Василь.
В. 79. Симиц Яким, Гілета Дмитро.
В. 81. Гацакира Юрко, Касій Стефан, Дурдела Евстахій.
В. 82. Бахівський Іван, Шелегіда Василь, Вовк Гриць, Півінський Іван.
В. 85. Дровняк Григорій.
В. 88. Керніцький Стефан, Наминанік Іван, Карпинець Григорій.
В. 91. Козак Іван.
В. 92. Федорів Луць.
В. 96. Косяк Олекса, Слабий Іван, Вавро Филип.
В. 97. Сушко Іван.
В. 98. Мамрош Даниїл.
В. 99. Зеньчак Михайло, Чичерський Барбарович Іван.
В. 102. Андриць Іван.
В. 103. Павлюк Том, Склярик Марія.
В. 104. Дорик Ізидор, Лямпарт Йосиф, Демкович Григорій, Якимовський Анна, Шкурат Лешко, Лешко Йосиф.
В. 105. Сеґін Василь, Ясінський Іван.
В. 106. Фтомин Михайло, Іванців Олекса, Слівінський Михайло.
В. 108. Наконечний Юрко, Малик Михайло, Флячек Михайло.
В. 109. Добранська Юстина.
В. 111. Темник Василь.
В. 112. Анджиєвич Катерина.
В. 114. Сениський Василь.
В. 115. Варчак Григорій.
В. 117. Квітень Михайло.
В. 122. Муга Марія.
В. 123. Шутий Василь, Стельмах Василь, Павловський Лесько.
В. 124. Боднар Онуфрий, Слойка Николай, Смотилевич Миколай, Ґреса Іван, Печінка Максим, Семко Іван, Халупа Дмитро, Бабяк Іван, Бабяк Данько, Федорінець Василь, Брянка Іван, Шиляк Іван, Бабяк Дмитро, Баляс Косць, Радь Михайло (с. Петра), Ваніцький Василь, Кишка Михайло, Баль Стефан, Сеґен Антін, Лашок Михайло, Кочипаш Михайло (с. Павла), Гурняк Михайло, Фанок Василь, Фір Дмитро, Яруш Михайло, Барчишак Федор, Задорожний Василь, Саракун Данько, Фурка Михайло, Медюх Юрій. Федорінець Гнат, Лазур Андрей, Ганич Ілько, Гулкевич Михайло, Сорокач Михайло, Лесик Михайло, Вітик Андрей.
В. 126. Драбик Іван.
В. 127 Ксьонжкевич С. Мечислав.
В. 129. Добровський Йосиф.
В. 130. Сандлак Франко.
В. 131. Марковчик Марія.
В. 132. Негір Іван.
В. 133. Голик Семко, Дячун Іван, Барон Михайло, Цішецький Данило.
В. 135. Москалик Михайло, Червеняк Михайло, Сиванич Николай.
В. 136. Телявський Дмитро, Штефура Миколай, Оґродник Петро, Телявський Іван, Корінка Дмитро, Венґрин Андрей.
В. 140. Кухтин Леон, Мельникович Михайло, Гладиш Михайло, Метелійський Ілько.
В. 142. Домитрів Іван.
В. 144. Козогон Текля.
В. 145. Олексин Гнат.
В. 147. Рудакевич Іван, Мишко Стефан.
В. 149. Гаврильчак Михайло.
В. 152. Кухта Марія.
В. 153. Кметик Николай.
В. 155. Мизерний Андрей, Яричевський Андр.
В. 156. Євдрусейко Петро, Стечишин Андрей, Стечишин Анна.
В. 158. Голинський Антоній (с. Михайла), Вірстин Михайло, Прокопчук Василь, Капущак Іван, Голинський Михайло, Несла Олекса, Верней Юрко.
В. 160. Лаврик Катерина, Могила Анна.
В. 162. Табака Томко, Обшарський Стефан, Годик Ілько.
В. 165. Опалюх Блажей, Небор Юрко.
В. 170. Процак Григорій, Міщук Савастіян, Юнькала Йосиф, Тимчишин Михайло, Осадців Анна.
В. 176. Ризник Іван.
В. 177. Бачинська Анна.
В. 178. Баран Андрей, Захарко Анна, Мельничук Параська.
В. 179. Стахура Паранька, Лесиґанич Петро (молод.), Вовчук Микола, Стрілець Микола, Кушляк Адам, Кушляк Антін, Семко Іван, Чулик Алексей.
В. 180. Заблоцький Ян.
В. 182. Маркович Михайло, Матковський Антоні, Зубер Йосиф, Котик Іван.
В. 183. Журавель Іван.
В. 186. Гайняк Марія.
В. 188. Лавер Николай, Малейкий Ілько.
В. 190. Кобиляк Францішка.
В. 191. Повалюк Василь.
В. 192. Хомич Анна, Старух Іван, Насипаний Василь, Вороновський Дмитро, Семенів Андрей.
В. 194. Гайва Петро, Савка Ваврик.
В. 198. Леуш Григорій.
В. 199. Дудек Музлін Тереса.
В. 200. Холодинський Маріян.
В. 202. Семанецька Анна.
В. 204. Гнатяк Іван.
В. 206. Рибак Михайло, Бойко Дмитро.
В. 207. Яким Дмитро.
В. 209. Вільховий Михайло.
В. 210. Сомик Іван, Іванків Стефан.
В. 213. Маньків Василь, Павлукович Евдоха, Кушнер Доська, Івашків Михайло, Профета Никола, Вовчина Григорий, Білоґан Сень, Качараба Іван, Кузенько Луць, Кіт Теодор, Навроцький Теодор, Сенлк Іван, Лаба Іван.
В. 214. Залузець Теодор, Андрушко Стефан, Лесьняк Николай, Новосядлий Стах, Гарасим Григорий, Новосядлий Іван.
В. 217. Музичка Андрей, Музичка Дмитро, Шеремета Михайло, Сухарик Григорій, Романський Антоні, Косьців Никола.
В. 218. Когут Йосиф, Сиротяк Андрій, Ярош Станислав, Кальмук Онофрей.
В. 220. Кухарчик Стефан.
В. 221. Дембрович Семко, Фрицин Василь, Петляк Йосиф.
В. 222. Цибульський Никола, Фалатович Іван.
В. 223. Шопяк Семен.
В. 225. Дяків Михайло.
В. 229. Сенета Стефан, Яцьків Петро, Івануса Іван, Мельник Михайло (мол.) Різничок Данило, Турчин Дмитро, Ворожбит Петро, Вітушинський Григорій, Гоменчук Паранька (з дому Мелета), Луцишин Настя.
В. 231. Вилошин Іван.
В. 232. Чернотович Николай, Шевчишин Іван, Подоляк Василь, Дзуґан Павло.
В. 233. Безкорований Григорій, Бойчук Іван.
В. 234. Качараль Володимир, Горін Корнель.
В. 236. Смолюх Настуня.
В. 237. Куделич Ева, Помінько Зофія, Шлемко Катерина, Благітка Лука.
В. 239. Задорожний Станислав.
В. 247. Дутка Онисько, Сиротюк Іван, Бойко Михайло.
В. 244. Брейта Антоні, Кісільовський Михайло, Боньчак Дмитро, Бендза Гнат.
В. 245. Колодзян Семко, Бойко Михайло, Володкович Александер, Садовський Тимко, Міґус Прокіп, Кінах Ілько, Скоропад Кондрат, Курдина Дмитро, Наконечна Катерина, Бірбан Хаврона, Якубіцька Анна, Слука Маруня.
В. 246. Груша Олекса, Литвин Михайло, Стриковський Йосиф, Бутинський Олекса, Саґан Юрко, Косовський Гриць, Івашко Василь.
В. 249. Колотила Палагія, Довиченько Трофим, Савчук Филип, Фарійон Іван, Круковський Іван, Секела Маріянна.
В. 252. Будичас Анна.
В. 259. Тритяк Матвій, Ґула Олекса, Ґула Катерина, Фрас Іван, Теніцький Теодор, Ясіновський Павло, Лехів Максим.
В. 263. Окінний Андрей, Роїк Луць.
В. 264. Матушевський Никола, Печеняк Юрий.
В. 265. Пастевка Йосиф.
В. 266. Биліца Ева.
В. 268. Незбала Андрей.
В. 270. Мазуркевич Йосиф, Шустикевич Даниїл, Кулич Леон.
В. 273. Гумніцький Іван, Конопельський Войтко, Драбик Павло, Конопельський Антоні, Райтаровський Сафат.
В. 275. Вробель Розалія, Брінчко Зузанна, Саріський Анна, Станкович Марія.
В. 274. Хлиста Андрей.
В. 277. Ґвісьць Семен, Плитич Андрей, Кузьмак Василь, Труш Данило.
В. 278. Ґавдан Миколай.
В. 279. Бігун Іван, Фенчишин Василь.
В. 280. Ґазік Йосиф.
В. 292. Біли Марія, Череба Яким, Лащ Василь.
В. 299. Стефурак Іван.
В. 300. Сабік Андрей, Філевич Дмитро, Липка Стефан, Вархола Марія, Кравц Михайло, Кохарік Яцько, Костик Антоні, Прач Петро, Попович Антоні, Томашевський Іван, Вархола Стефан.
В. 301. Квітковський Ілія.
В. 302. Віслоцький Лукач.
В. 303. Никіфорук Михайло.
В. 306. Гищак Тимко, Ковач Григорій, Косьцельний Василь.
В. 307. Халак Марія.
В. 309. Манкевич Аґата, Мазур Франко, Черемха Павло, Беднар Антоні, Щербань Данило, Завадовський Іван, Чабатор Вінцентий, Чабатор Марія.
В. 310. Конечна Зузанна, Субзда Марцеля, Сабо Марія.
В. 311. Колодій Анна, Іваніцький Іван, Пшик Текля, Палеґа Іван, Юревич Іван (с. Софрона), Петровський Іван.
В. 312. Шолова Алексей, Вітошинський Василь, Сарматюк Николай, Шолива Дмитро, Сепик Федор.
В. 313. Буцько Анна, Кунца Зузанна.
В. 316. Петришин Стефан, Шурґат Никола, Лижачка Федь, Босий Юрко, Цепух Андрей, Грицак Михайло, Данилишин Стефан, Панснак Іван (с. Теодора), Кравець Федь.
В. 317. Фаворик Філько, Бегман Франка.
В. 319. Цап Матрона, Шугало Наступи.
В. 323. Крупа Павло.
В. 324. Джал Станислав.
В. 325. Калакунь Іван, Устянович Антоні.
В. 326. Мачужак Антоні.
В. 327. Масьлюк Петро.
В. 330. Дацишин Іван, Франків Дмитро.
В. 336. Трусевич Григорій, Колодка Іван, Турчик Андрей, Каплиш Олекса, Більо Михайло, Котович Лука, Сич Володимир, Сич Станислав, Воробець Антін, Гальчук Дмитро, Бутковський Яків, Туцький Іван, Матіїшин Михайло, Пелех Володимир.
В. 338. Ґрацонь Іван, Ганчар Михайло.
В. 340. Пірко Михайло.
В. 341. Михайлів Олекса, Гирмак Іван.
В. 343. Ґожковський Франко, Борисевич Іван.
В. 344. Худик Гриць.
В. 345. Яцишин Станислав.
В. 347. Протосевич Анна, Протосевич Роман.
В. 349. Костюк Петро.
В. 350. Буяновський Іван, Коба Михайло.
В. 353. Шкільняк Гриць, Пастух Антоні. Блоха Ясько, Коцур Ілько.
В. 354. Сечковський Йосиф, Ошват Йосиф, Сомполінський Франко.
В. 357. Ясінський Володислав, Коваль Олекса, Потюк Гриць, Верес Стефан.
В. 359. Яцишин Тимко, Копистинський Сильвестер, Зук Атаназій, Копистинський Михайло, Федьо Михаїл, Цьоган Марія.
В. 361. Більо Текля, Беднарчик Параска, Більо Катерина.
В. 363. Кубарик Никола.
В. 365. Шандор Михайло, Безумий Макарій.
В. 366. Янік Іван, Міхалек Ілько.
В. 367. Лилак Гринь.
В. 369. Павлів Іван, Пукас Луць, Павлів Стефан, Загинайло Іван, Царащинець Семко, Клим Теодор, Марцін Іван, Марцін Михайло, Романишин Дмитро.
В. 371. Яцентий Никола.
В. 372. Рубльовський Теодор, Евтух Іван.
В. 373. Вішовська Текля.
В. 374. Родзон Іван.
В. 375. Кулиняк Катина.
В. 376. Гребович Василь.
В. 379. Романчук Макара, Онисів Розалія, Матущак Йосафат, Корнац Йосиф, Арділь Василь, Арділь Теодор, Яськів Василь, Штим Роман, Сінчак Йосиф, Петришин Йосиф, Каштелян Михайло, Кулак Онофрей, Зубрицький Іван, Гошко Павло, Берник Теодор, Васильців Михайло, Стефанишин Гаврило, Парута Андрусь, Пицур Андрей, Павлюх Іван, Лобойко Іван, Кулак Пилип, Івасик Никола, Зубінський Павло, Галан Стефан, Вайда Дмитро, Арділь Семко.

ЧЛЕНИ НАНОВО ПРИСТУПИВШІ.

В. 1. Фір Олекса, Мидараш Павел.
В. 12. Сіра Осип, Михальчик Дмитро, Бурштин Іван, Мошковський Ілія.
В. 16. Легоцький Стефан, Чайко Іван (мол).
В. 18. Пласконь Стратон.
В. 28. Бурак Іван.
В. 57. Ґудз Іван, Гринів Панько, Мазур Михайло, Дашкевич Николай.
В. 58. Ґарбінський Василь.
В. 63. Гоцуляк Іван.
В. 66. Цап Іван.
В. 70. Андрушечко Михайло.
В. 76. Олійник Френк.
В. 90. Яремій Михайло.
В. 91. Сидір Стефан, Галевич Онуфрій.
В. 92. Казимир Кирило.
В. 104. Лаховецький Михайло.
В. 108. Гримач Гнат, Грушецький Йосиф.
В. 111. Кунцьо Николай.
В. 113. Попович Іван.
В. 123. Данельчик Антоні, Следзік Кароль.
В. 133. Підборецький Іван, Люблянецький Іван.
В. 140. Терлецький Михайло (II.), Хумник Іван.
В. 155. Капцьо Ілько.
В. 162. Матвій Василь.
В. 186. Шелепець Анна.
В. 193. Беднарський Йосиф.
В. 213. Пастущак Теодор.
В. 218. Стахура Йосиф.
В. 221 Карабин Назар.
В. 222. Шеліґа Казимир, Періг Максим.
В. 229. Мачишин Стефан.
В. 237. Ільницький Михаїл.
В. 245. Кровіцький Михайло, Романський Іван.
В. 250. Рамольт Іґнац.
В. 289. Напованець Стефан.
В. 312. Когут Федор.
В. 325. Слільчак Михайло.
В. 326. Лісний Василь, Лісний Марія.
В. 338. Антошків Петро.
В. 350. Присташ Іван.
В. 362. Білан Кирило.
В. 376. Федькович Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИСТУПИВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 1. Хомяк Марія, Хомяк Григорій (II.).
В. 3. Сигайда Григорій.
В. 4. Русиняк Теодор, Павчак Вікторія, Гербунка Теодозія, Ющак Марія, Микитишин Анна, Микитишин Анастазія.
В. 19. Василишин Николай.
В. 70. Гнатейко Дмитро.
В. 77. Букса Іван, Головід Петро.
В. 96. Василик Дмитро.
В. 99. Малицький Демко.
В. 137. Бордун Павло.
В. 140. Кочінський Гнат.
В. 148. Салайда Василь, Баюс Василь, Маркович Френк, Тиханич Йосиф.
В. 201. Фанок Стефан.
В. 218. Літвин Александер.
В. 230. Мариняк Михайло.
В. 232. Кич Микола, Кіхтан Теодор.
В. 246. Пшоновський Николай.
В. 257. Модь Дмитро.
В. 277. Предзимирський Іван.
В. 284. Павелко Михайло.
В. 303. Глух Мартин, Куцик Михайло.
В. 309. Вишньовський Василь, Вишньовська Марія, Гоменюк Гринько.
В. 340. Славич Михайло.
В. 344. Лисак Микита, Куций Андрей.
В. 347. Дуняк Теодор.
В. 350. Корінь Семен.
В. 353. Тимчишин Михайло, Пташинський Франц.
В. 358. Чайковський Теодор.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ АБО ВИЧЕРКНЕНІ ЗА НЕПЛАЧЕНЄ МІСЯЧНИХ ВКЛАДОК.

В. 1. Гардиш Тимко, Яким Олекса, Куртий Іван, Майтан Стефан, Венарчик Петро, Полиняк Теодор.
В. 5. Крицький Андрей.
В. 6. Бенча Василь Вавилю, Мохнар Михайло (Михайлів), Машкара Теодор, Кода Микола, Ковач Василь Івану).
В. 14. Кіс Микола, Святковський Йосиф, Завідний Іван, Слабий Казимир.
В. 16. Сунінка Никола.
В. 19. Катанчик Андрей.
В. 20. Федірко Теодор.
В. 22. Щепанюк Андрей.
В. 25. Семов Тома.
В. 28. Дудик Петро, Постуль Іван, Димчура Дмитро, Коваль Петро.
В. 30. Лішківець Василь.
В. 31. Дудинець Ілія, Пяшкун Іван.
В. 33. Васиковський Іван, Грех Іван, Цекот Стефан, Кобельнюк Іван, Гавришко Василь.
В. 36. Маняк Василь.
В. 37. Антонів Петро, Ґулич Андрей.
В. 39. Нанькович Петро.
В. 40. Бичек Ігнатій.
В. 42. Сарафін Стефан.
В. 50. Сопко Василь, Гармич Николай.
В. 52. Ярош Михайло.
В. 53. Кудла Михайло.
В. 55. Книш Іван, Кузьо Онтоні, Дзюбінський Петро.
В. 56. Демкович Ілія, Шафрон Антоні, Серветник Дмитро.
В. 58. Завойський Іван.
В. 65. Кравець Марія; Атаманьчук Гринько, Білиця Бартко.
В. 67. Пастушенько Іван.
В. 73. Поплавський Григорій.
В. 75. Незнайовський Григорій, Щесняк Гаврило.
В. 76. Якимів Василь, Ципух Теодор.
В. 80. Клованич Олекса.
В. 91. Настюк Стефан, Луковський Іван.
В. 92. Крайківський Петро, Хмільовський Олекса.
В. 96. Перяк Антін, Ґаґта Николай, Кміт Іван.
В. 98. Мальований Іван.
В. 104. Кошляр Михайло.
В. 105. Чиш Михайло.
В. 107. Немет Юрко, Винклер Семен.
В. 109. Форлек Іван.
В. 111. Белей Стефан, Ґера Павло, Сапарта Михайло, Тантала Олекса, Орловський Іван, Катинський Йосиф, Ґера Михаїл, Ковалишин Стефан.
В. 116. Плезя Михайло.
В. 117. Музика Ілько.
В. 126. Лешко Михайло, Лешко Юлія.
В. 127. Волянчик Йосиф, Ґаєвський Володислав.
В. 128. Наймик Стефан, Наймик Іван.
В. 129. Федак Василь.
В. 131. Сеньо Матрона, Кунц Катерина.
В. 133. Патрунишин Іван, Федорович Олекса, Орнавка Тимофтей.
В. 134. Кароль Григорій, Костура Василь, Лачун Василь.
В. 135. Завойський Гриць Гав., Поточний Ів.
В. 136. Кашляк Михайло, Пришка Михайло, Мурин Михайло, Валецький Павло.
В. 137. Салецький Іван.
В. 139. Валтер Андрей.
В. 140. Фардичка Николай.
В. 141. Тимків Дмитро.
В. 143. Гойнацький Юрко.
В. 144. Ганчук Вінцент.
В. 147. Фудзик Андрей.
В. 151. Гамадик Настя, Маркович Анна (зам. Носаль).
В. 153. Біганич Стефан, Претка Данько, Дністрянський Гриць, о. Турула Василь, Пинтик Михайло, Крись Іван, Цибак Федор, Зинич Луць.
В. 154. Заяць Михайло, Онсашник Ів. (мол.), Онсашник Михайло (стар.), Ковач Михайло (молод.), Чибак Андрей.
В. 155. Крицький Стефан.
В. 160. Курніта Анна, Ошуст Анна.
В. 161. Пондо Мартин.
В. 165 Грещишин Андрей.
В. 167. Козира Марко.
В. 168. Галата Григорій.
В. 169. Федорчак Іван, Вацьо Іван, Іванкевич Митро.
В. 170. Микитишин Михайло, Росолюк Іван, Гарматюк Іван, Онуфрив Петро, Улицький Василь, Марцішин Филип, Долинний Миколай, Цісецький Василь.
В. 172. Ковач Миколай.
В. 174. Заґводзький Василь.
В. 175. Макара Миколай.
В. 179. Михайлюк Іван, Ілечко Василь, Сташків Григорій, Зембік Іван.
В. 180. Аксчін Стефан.
В. 183. Костецький Теодор.
В. 189. Яворський Николай.
В. 192. Рищетник Йосиф, Матушевський Михаїл, Рибак Никола.
В. 194. Савіцький Антін, Білинський Володимир, Шклярик Антін, Звадюк Йосиф, о. Уляницький Антін.
В. 196. Томашовський Юрій.
В. 200. Малафій Сень.
В. 207. Сиванич Катерина.
В. 208. Габіца Іван.
В. 209. Галущак Дмитро.
В. 215. Титла Василь.
В. 218. Шустакевич Миколай, Горват Андрей.
В. 220. Гремаляк Томаш.
В. 224. Гошко Михайло, Сулин Михайло, Сулин Мацько, Сулин Йосиф, Суріма Іван (Сулим).
В. 227. Філевич Михайло (Андрея), Вархола Андрей, Куземчак Іван.
229. Богуш Михайло, Левінський Миколай, Михаліна Стефан, Поточняк Миклай, Поточняк Стефан, Волицький Стефан, Нісевич Іван.
В. 230. Тимків Тимко, Кулин Петро, Мирдак Андрей.
В. 231. Кортичак Стефан, Іванів Дмитро.
В. 232. Богонос Іван.
В. 233. Сґерча Теодор.
В. 234. Токар Іван, Кінащук Юлька, Сташків Демян.
В. 237. Картин Олекса, Хорушко Петро, Криворука Стефан.
В. 238. Пуціло Теодор, Мокрицька Ева.
В. 239. Яхван Гриць.
В. 240. Яцина Мілька (зам. Тарнова).
В. 241. Валак Анастазія, Ковалик Паранька.
В. 243. Костів Василь, Шмуль Василь, Костів Михайло.
В. 245. Василів Іван.
В. 246. Бик Василь, Пилипців Максим.
В. 248. Телішевський Сенько, Миськів Пилип, Братах Василь.
В. 250. Соколовський Іван, Боднар Михайло (II), Запоточний Андрей, Шеґда Роман, Михалишин Юрій, Шедний Іван, Губицький Матвій, Гуривчак Йосиф.
В. 252. Кімак Марія, Мізак Марія.
В. 253. Пукач Михайло, Худик Миколай, Полянський Іван (стар).
В. 259. Куйбіда Николай.
В. 260. Чемерис Михайло, Воробець Іґнац, Боднар Павло, Лисюк Семань.
В. 265. Чахороський Бронислав, Новіцький Федор (Франк), Полянський Іван.
В. 270. Потанець Анна.
В. 272. Коривчак Антошко, Курівчак Николай, Капчо Катерина, Капчо Михайло.
В. 273. Канцюр Яким, Гусак Михаїл.
В. 276. Квятанський Павло.
В. 277. Яворський Теодор.
В. 278. Петях Василь (Михайла), Драбич Петро.
В. 281. Рось Іван.
В. 283. Поляк Анастазія.
В. 289. Естванік Михаїл.
В. 292. Квасьньовська Марія, Титар Юстина.
В. 299. Секубовяк Михайло.
В. 300. Бутиць Гринь, Швець Михайло Ярощак Антін.
В. 301. Олійник Стефан, Останчук Ілія.
В. 304. Купинець Михайло.
В. 305. Ігнатко Юрко, Кукура Френк.
В. 306. Трибулець Іван.
В. 307. Генсіровська Марія.
В. 311. Кальмук Марія
В. 316. Климців Дмитро, Коритко Дмитро.
В. 317. Кісь Катерина.
В. 318. Кибало Февронія.
В. 319. Мазник Стефан.
В. 323. Кордунель Василь.
В. 324. Угорчук Олекса.
В. 325. Ґдуля Антін, Касперик Іван.
В. 326. Стахів Николай, Димитрів Нестор, Піклющак Андрей, Станів Іван, Клюс Костантин.
В. 328. Накальський Василь, Кривицький Василь.
В. 330. Гринчишин Василь, Заторський Іван.
В. 333. Карпа Ілько, Мочіс Трофим.
В. 334. Гладкий Стефан, Гладка Катерина.
В. 338. Бриндза Йосиф.
В. 340. Калинич Максим.
В. 341. Цвипар Михаїл.
В. 347. Демус Стефан.
В. 351. Хмара Юрко.
В. 357. Заник Іван.
В. 358. Дмитрик Теодор.
В. 360. Гірський Іван.
В. 363. Довган Семен, Мельник Михайло, Турман Юрко.
В. 367. Сорохтей Николай.
В. 369. Гук Стефан, Федорчук Іван.
В. 370. Барабаш Остап.
В. 372. Биць Онуфрей.
В. 375. Лихвар Марія.
В. 376. Полянчич Федор, Когут Василь.

ЧЛЕНИ ВЗЯВШІ ПЕРЕСТУПНІ ЛИСТИ.

В. 3. Гундич Мирон.
В. 4. Жовняр Іван.
В. 12. Корінь Семан.
В. 18. Предзімирський Іван.
В. 28. Крисак Михайло.
В. 55. Василишин Николай.
В. 70. Федина Теодор.
В. 73. Модь Дмитро, Пшоновський Николай.
В. 91. Шнур Ева, о. Кульчицький Григорій.
В. 94. Бончак Іван.
В. 96. Путар Максим.
В. 130. Василик Дмитро.
В. 133. Зілінський Петро.
В. 153. Славич Михайло.
В. 176. Ганяк Петро.
В. 192. о. Василевич Тимофтей.
В. 204. Горічко Павло, Бемко Стефан.
В. 207. Фанок Стефан.
В. 213. Пастущак Теодор.
В. 234. Замойський Григорій.
В. 248. Чайковський Теодор, Лебіщак Ант.
В. 270. Кердель Михайло.
В. 308. Коробій Іван.
В. 315. Павчак Вікторія, Кічак Анна, Ґербунка Теодозія, Савка Юлія, Ющак Марія, Микитишин Марія, Микитишин Анастазія.
В. 316. Юган Василь, Микітко Василь.
В. 317. Гоменюк Гринько, Вишньовська Марія, Вишньовський Василь.
В. 333. Кич Микола.
В. 338. Антошків Петро.
В. 341. Малицький Демко.
В. 354. Тупіс Григорій.
В. 356. Гнатейко Дмитро.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ.

В. 3. Новицький Клемент.
В. 5. Гуманюк Іван, Гаморський Іван.
В. 23. Бальо Іван.
В. 27. Спирець Іван.
В. 34. Стависький Стефан.
В. 63. Демко Іван.
В. 102. Елек Стефан.
В. 126. Седлацький Михайло.
В. 143. Грибиш Антін.
В. 162. Демкович Йосиф.
В. 226. Дуда Теодор.
В. 234. Мазурик Яків.
В. 236. Дністрян Матрона.
В. 249. Гілчанський Андрей.
В. 269. Цачана Іван.
В. 275. Дикий Антоніна.
В. 277. Шамрило Алексій.
В. 287. Хапас Іван.

(Докінчене на стор. 8-ій).

B 57

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

РЕКОРДОВЕ СПРАВОЗДАНЄ).

(Докінчення з стор. 7-ої).

ЗІСТАВЛЕНЄ.

В місяцю січню 1914 р. було членів в Р. Н. Союзі	19.427
В місяцю лютім 1914 р. приступило нових членів до Р. Н. Союза	635
В місяцю лютім 1914 р. принято цаново в члени Р. Н. Союза	60
В місяцю лютім 1914 р. принято з переступними листами	48
Разом	20.170
В місяцю лютім 1914 р. суспендовано за неплачене місячних вкладок	202
В місяцю лютім 1914 р. вичеркнено за неплачене місячних вкладок	112
В місяцю лютім 1914 р. взяли переступні листи	43
В місяцю лютім 1914 р. померло	19
Разом	376

Число членів Р. Н. Союза в Америці з кінцем місяця лютого 1914 р. виносило 19.794.

В місяцю лютім 1914 р. Р. Н. Союз побільшив ся о **367** членів.

У В А Г А,

котру кождий місцевий Урядник і член Р. Н. Союза в Америці повинен пильно прочитати і до неї стисло застосувати ся.

Члени. оголошені в новиснім рекордовім справозданю як суспендовані або вичеркнені за неплачене місячних вкладок чи з иних причин згідно зі статутом організаций, коли хотять і на дале бути членами Р. Н. Союза, мусять зголосити ся в протягу сего місяця (марца) до своїх відділів і виписати ся наново, заплативши всї свої вкладки і залегласти до місцевої каси на руки відділових урядників. Як сего не зроблять до кінця марця 1914 р., то в цьвітню 1914 р. мусять виповнити нові декларації, если хотять бути членами, подібно, як кождий новий кандидат. Ті знов члени, котрі в місяцю лютім 1914 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосили ся до якогось иншого правно істнуючого відділу Р. Н. Союза в Америці, мають се зробити в місяцю марцю 1914 р. бо на другий місяць, т. є. в цьвітню 1914 р. вичеркне ся їх з членів організації, а тоді вони можуть бути приняті до Р. Н. Союза тілько на підставі нових декларацій.

Д. Капітула, гол. преде. Р. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. Р. Н. С.

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ МАРЕЦЬ 1914 р.

Член на цїле посмертне платить $1.25, а на половину посмертного 73 цнт.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що відділ 256 Р. Н. Союза в Ровно, Па., зістав з днем 7-го марта 1914 р., згідно з § 153 статута Р. Н. Союза в Америці, виключений з-поміж організації.

Дано в Макаду, Па., дня 7-го марта 1914 р.

Д. Капітула, гол. преде. Р. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. Р. Н. С.

ОГОЛОШЕНЄ.

Отсим подає ся до загального відома, що відділ 315 Р. Н. Союза в Джерзи Сіти, Н. Дж., зістав з днем 7-го марта 1914 р., розвязаний задля недостаточного числа членів, згідно з § 141 статута Р. Н. Союза в Америці.

Члени розвязаного відділу мають застосувати ся до § 255 статута Р. Н. Союза.

Дано в Макаду, Па., дня 7-го марта 1914 р.

Д. Капітула, гол. преде. Р. Н. С.
М. Угорчак, гол. рек. секр. Р. Н. С.

ВАЖНЕ!

До пп. місцевих урядників Р. Н. Союза в Америці.

На підставі ухвали послїдної XII. Гол. Конвенції, вступне від новоприступаючих, **чи то на цїле посмертне, чи на половину посмертного** є слїдуюче:

За члена від 21 до 30 лїт	$0.50
За члена 31 лїт	$0.75
За члена 32 лїт	$1.00
За члена 33 лїт	$1.25
За члена 34 лїт	$1.50
За члена 35 лїт	$1.75
За члена 36 лїт	$2.00
За члена 37 лїт	$2.25
За члена 38 лїт	$2.50
За члена 39 лїт	$2.75
За члена 40 лїт	$3.00
За члена від 41 до 42 лїт	$3.50
За члена від 42 до 45 лїт	$5.00

Вп. місцеві урядники Р. Н. Союза в Америці а злядно секретарі (орґанізатори) мають застосувати ся до сеї ухвали і відбирати від новоприступаючих та присилати до каси Р. Н. Союза враз з розметом і т. п. лиш таке вступне, яке вказує повисша табелька.

Не застосувавшись до сего, новоступаючі не будуть приняті а місцеві урядники дотичного відділу наразять себе на наслїдки, приписані § 355-им стат. Р. Н. Союза.

Гол. Уряд Р. Н. Союза.

ПОВІДОМЛЕНЄ.

ДО ВПОВ. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ Р. Н. СОЮЗА.

Як відомо всїм, ювилейні календарі Р. Н. С. зістали розіслані до Відділів ще минувшого місяця і ПП. секретарі доручили їх своїм членам.

Позаяк сей календар видано в більшім обемі як звичайно, як також надруковано в більшім числі для поширеня його між нашим народом а головно для познакомленя загалу з нашою великою орґанізацією, обовязком нашим є звернутись також до Вас ПП. секретарі, щоб Ви сей календар старались поширити між новими членами, котрі приступили до Р. Н. С. вже по роздачі приналежних Відділам календарів.

Нам ходить о се, щоби кождий член Р. Н. С. довідав ся про розвій нашої орґанізації, про її стан фінансовий і про житє її Відділів. Історія Р. Н. Союза, яка находить ся в ювилейнім календарі подає усї ті фази розвою нашої орґанізації через 20. лїт її істнованя.

Ми переконані, що кождий член по прочитаню сего ювилейного календаря стане щирійше працювати для добра нашої орґанізації і буде при кождій нагоді приєднувати нових членів для наших рядів.

Хотячи дати змогу також новим членам набути сей календар, який познакомив би їх з нашою працею, ми отсим звертаємось до ПП. секретарів з слїдуючим предложенєм:

Сей календар продавсь для нечленів по 50 цнт., а ми його радо віддамо новим членам лиш за кошт пересилки і експедиції т. є. за 25 центів один, а ПП. секретарів просимо, щоби ласкаво занялись сею справою і переконали своїх новых членів о потребі набутя сего календаря. Рівнож просимо їх занятись зібркою належности від сих нових членів, котрі приступили в ювилейнім часі. Зібрані гроші просимо надісляти враз з замовленєм до здм. „Свободи", подаючи докладну адресу всїх членів, котрі замовили календарі і зложили наперед належитість.

ГОЛ. УРЯД Р. Н. СОЮЗА.

РУХ В ВІДДІЛАХ Р. Н. СОЮЗА.

ВІД АДМІНІСТРАЦЇЇ. Оголошеня братських мітінґів поміщують ся в часописи безплатно, але тільки один раз. Ті оголошеня мусять бути в руках редакції найпізнійше в суботу перед виходом кождочасного числа. Оголошеня братських балів, концертів, театральних представлень і т. п. забав приймають ся до друку по 5 центів від кождої друкованої стрічки. Належитість за ті оголошеня треба слати наперед.

ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ. „Товариство Українських Соколів", від. 170, в Джерзи Сіти, Н. Дж., повідомляє всїх своїх членів, що звичайний мітінґ відбуде ся сеї суботи т. є. дня 14-го марта 1914 р. о годині 8-ій вечером в „Народнїй Гали" під ч. 12 Йорік Стріт, Джерзи Сіти, Н. Дж. На тім мітінґу мусить кождий член явити ся, бо суть дуже важні справи до полагодженя. — Ст. Миланович, преде.; В. Мартинець, секр. рек.

ГОМСТЕД, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 23, повідомляє своїх членів, що на 1914 рік вибрано такий уряд: Ю. Білий, преде.: Й. Іван, з. преде.: А. Решетар, фін. секр.; А. Кушнїр, рек. секр.; М. Козак, кас.; І. Гайдук, дозор.; Ю. Нескапич, А. Мойта і А. Коваль, контрольор; Ю. Ткач, капітан; Й. Главачик, доз. хорих; П. Хмеляр, заст.; І. Лазур, доз. мавтку. — Ю. Білий, преде.: А. Решетар, секр., P. O. Box 110, Гомстед, Па. — Рівночасно повідомляють ся членів нашого 23. відділу Р. Н. С. у Гомстеді, що дня 15. с. м. буде мітінґ. Коли члени, що винні за 2 місяці не являть ся і не зложать залеглостий, то, на основі статута будуть виключені.

СИРАКЮЗ, Н. Й. Тов. „Запорожська Січ", від. 317, повідомляє всїх своїх членів, що дня 21 грудня с. р. на річнім мітінґу вибрано слїдуючий новий уряд на р. 1914: Д. Матвїв, преде.; С. Цалигнюк, заст. преде.; Т. Ковальчик, секр.; В. Осуховський, заст. секр.; Є. Петришин, кас.; Я. Томашевський, заст. кас.; Н. Бутницький і М. Кожушок, контрольори; І. Перейма і В. Лабуз, доз. хорих; Ф. Велич і С. Бегна, післанці; Й. Підкамінний, дверник. Мітінґи відбувають ся в першу неділю по першім 3 всякими справами товариства просимо уладати ся до секретаря, Теодор Ковальчик, 1621 Howley Ave., Syracuse, N. Y.

ЕЛМАЙРА ГАЙТС, Н. Й. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 8, повідомляє всїх своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся 15 марта с. р. о 2-гій годинї пополудни в гали під церквою. На тім мітінґу мають явити ся всї члени, вирівнати свої довги і бути такими членами, як ся належить. Неявивший ся член заплатить $1.00 кари, а урядник $2.00. Буде ся принимати нових членів до Братства без вступного, а до Союза після літ. — П. Співак, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. Бр. сьв. Василия Вел., від. 289, подає до відомости всїм своїм місцевим і позамісцевим членам, що дня 15-го марта с. р. в неділю о 2-гій год. попол. відбуде ся річний мітінґ в гали церковній під числом 36 Вашінґтон Авс. На тім мітінґу відбуде ся вибір нового уряду, а старий уряд здасть справозданє з братського мастку за рік 1913. Просимо також всїх тих щирих Русинів-Українців, котрі ще не належать до Братства, нехай являть ся на тім мітінґу, бо мають добру нагоду вписати ся до нашого Братства. На тім мітінґу будемо принимати нових членів без вступного до Братства, а до Р. Н. Союза після статута. Довгуючих членів просить ся, щоби на тім мітінґу вирівнали свої довги, бо в противнім разї будуть виключені з Братства і з Р. Н. Союза. Член, що неоправдано не явить ся на тім мітінґу, заплатить кару 50 ц., а урядник $1.00. — І. Чолій, преде.; В. Левчик, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. сьв. О. Николая, від. 106, повідомляє своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся в неділю 22 марта 1914 р., о 1-шій годинї пополудни. Обовязком кождого члена явити ся на сім мітінґу задля полагодженя важних справ. Буде приймати ся нових членів до Братства без вступного, а до Союза після статута. Неявивший ся член заплатить 50 ц. кари, а урядник $1.00. — Н. Гурей, преде.; І. Коцовський, секр.

ВІЛКЕСБЕРІ, ПА. Бр. сьв. О. Николая, від. 99, подає до відомости, що 15. марта с. р., точно о годинї 3-тій попол. відбуде ся квартальний мітінґ. Члени, котрі не прибудуть на мітінґ, підпадають карі 25 ц., а урядник 50 ц. Буде принимати ся нових членів від 16 до 30 лїт без вступного, а від 30 до 45 лїт за половину вступного до Братства а до Р. Н. Союза після статута. — П. Корнова, преде.; П. Герман, секр.

СЕНР, ПА. Бр. Благовіщеня Пресьв. Богородиці, від. 107, повідомляє всїх своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся дня 15. марта с. р. о годинї 3-тій пополудни в церковній галї. На мітінґу мають явити ся всї члени і виповнити всї свої залеглости. Неявивший ся член заплатить кару 25 ц., а урядник 50 ц. — Г. Ковалевир, преде.; А. Лучейка, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. ім. М. Шашкевича. від. 311, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що квартальний мітінґ відбуде ся в неділю 15. марта о годині 2.30 пополудни в Томкінс Сквер гали під ч. 134 Іст 7 улиця, Ню Йорк. На сім мітінґу буде принимати ся членів до товариства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута. Котрий член на мітінґ не прийде, заплатить кару 25 цнт., а урядник 50 цнт. Котрий член зістане довжний за 2 місяці, то буде суспендований з Товариства і з Р. Н. Союза. — О. Хомій, преде.; М. Цаповський, секр.

ГУДСОН, Н. Й. Бр. сьв. Йосафата, від. 273, повідомляє всїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся 15. марта в неділю о 2-гій годинї пополудни в читальні під числом 304 Даймонд стр. Кождий член має явити ся на означений час, бо будуть важні справи полагоджувати ся. Член, котрий не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — Б. Хома, секр.

МІДВОЙ, ВІС., Бр. сьв. О. Николая, від. 68, повідомляє своїх членів, що 15. марта, о годині 1-шій пополудни відбуде ся в гали під ч. норт 938 Вісконсін ул. мітінґ, на котрий кождий член повинен явити ся і свої залеглости виповнити, бо инакше буде суспендований з Р. Н. Союза. — З. Вітик, преде.; Н. Березовець, секр.

БОФАЛО, Н. Й. Бр. сьв. О. Николая, від. 127, повідомляє всїх своїх членів, що квартальний мітінґ відбуде ся дня 15. марта у гали коло церкви. На тім мітінґу кождий член повинен явити ся. Будемо принимати нових членів до Братства без вступного, а до Р. Н. Союза після статута.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Просьвіта", від. 204, повідомляє всїх своїх членів, що квартальні збори відбудуть ся дня 14. марта с. р. т. є. в суботу вечером в годині 8-мій під ч. 12 Ех 8 улиця, Ню Йорк, Н. Й. Управа ся всїх членів і членицї прибути на сї збори, позаяк суть дуже важні справи до полагодженя. — І. Йовнір, прп. М. Гуналовський, секр. рек.; М. Трач, кас.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Тов. „Просьвіта", від. 372, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся дня 14 марта с. р. під ч. 355 Бусвік Авс. Просить ся всїх членів безусловно явити ся на мітінґу, бо є дуже важні справи до полагодженя. На мітінґу будемо принимати нових членів без вступного до Товариства, а після статута до Р. Н. Союза. — С. Бемко, преде.; Я. Воляник, секр.

БЕНТЛЕЙВІЛ, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 109, повідомляє всїх місцевих і позамісцевих членів, що дня 15. марта с. р. точно о годинї 1-шій по полудни відбуде ся квартальний мітінґ, отже обовязком кождого члена явити ся на сім мітінґу до полагодженя важних справ. Котрий член не явить ся, заплатить кару 50 цнт., а урядник $1.00. — І. Фарняк, преде.; Т. Шевчик, секр.

КІНҐСТОН, ПА. Бр. сьв. Арх. Михаїла, від. 208, взиває своїх членів на перший квартальний мітінґ дня 15-го марта с. р., точно о годині 2-гій пополудни. Неприсутні члени будуть карані після статута. — М. Маньокович, секр.

БУТЛЕР, ПА. Бр. сьв. Петра і Павла, від. 325, повідомляє всїх своїх членів, що на річнім мітінґу дня 21 грудня 1913 вибрано отсих урядників на рік 1914: Г. Павук, преде.; Й. Цимбал, заст. преде.; А. Швайка, секр.; Н. Хай, заст. секр.; о. В. С. Гривнак, кас.; І. Галамага, заст. кас.; Ф. Вільгельм, капітан; Ю. Поступак, хорунжий; Й. Вовк, доз. хорих; С. Ванькович, дверник; М. Щитинський і С. Федячко, контр. комісія. Мітінґи відбувають ся в третю неділю місяця в галї церковній. Адреса секретаря: And. Shwayka, Box 451, Butler, Pa — А. Швайка, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 117, подає до відома, що місячний мітінґ відбудеть ся 14 марта с. р. т. є. в суботу о год. 8-ій вечером. На тім мітінґу мають явити ся всї члени, позаяк дуже важні справи суть до полагодженя. Нова адреса рекорд. секретаря: Ник. Угорчак, 346 8 E. 21st St., New York, N. Y. (3 floor, door 18).

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє своїх членів, що дня 14. марта с. р. то є в суботу відбуде ся надзвичайний мітінґ, на котрім кождий член мусить безусловно явити ся. — Й. Мартинів, секр.

ДЕРРИ, ПА. Бр. сьв. Івана Хрестителя, від. 227, подає до відома своїх членів, що дня 15. марта с. р. відбуде ся квартальний мітінґ. Взиває ся членів як місцевих так і позамісцевих, щоби конечно на мітінґу явили ся і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разї будуть безусловно виключені з Братства і Р. Н. Союза. Братство потерпіло в послїдних часах великі стратя з причини неточности членів в плаченю вкладок, бо сповняючи просьби деяких членів платило за них розмет. Тимчасом легкодушні члени еще до тепер не вирівнали своїх давних довгів, які винесуть $5.00 або і більше. Щоби запобігти на будуче таким стратам, на мітінґу дня 15 лютого с. р. перейшла ухвала, що кождий член мусить вже наперед зложити до каси Братства $1.50. Взиває ся проте членів, щоби поступили відповідно до сеї ухвали. — С. Бурік, преде.; Ю. Майор, кас.; В. Баран, секр. фін.

КЛІВЛЕНД, О. Тов ім. Богдана Хмельницького, від. 359, повідомляє всїх своїх членів, що місячний мітінґ відбуде ся 15 марта 1914 р. в Подолї Гали під ч. 800 Калідж стр. — П. Гаркавий, секр.

ФУЛТОН, Н. Й. Тов. „Зап. Січ", від. 263, подає до відома, що на річних зборах дня 15 лютого 1914 р. вибрано слїдуючий уряд: С. Кобарт, кош.; М. Бурда, заст. кош.; А. Кулич, секр.; Я. Миськів, заст. секр.; М. Дорогокупець, кас.; Д. Коваль, заст. кас.; І. Майчук і А. Миськів, контр. комісія; П. Божух і І. Зарічний, доз. хорих; Д. Лобур, дверник; Т. Кожушко, заст. дверника. Мітінґи будуть відбувати ся в третю неділю по першім як звичайно на галї п. Ковальського. Подає ся до відома, що член залягаючий 2 місяці з вкладками буде суспендований. — А. Кулич, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

РУСЬКА ГР. КАТ ЦЕРКОВ в Мт. Кармел, Па., потребує сейчас солїдного тікоутителя. Платня $45.00 місячно і доходи. Убігаючі ся зволять голосити ся листовно на адресу: Rev. D. Chomiak, 131 N Beech St, і задунити марку на відповідь. Парох. уряд. (11)

Пошукую мого брата АЛЕКСАНДРА КОБАСЯРА з Рихвалта коло Горлиць. Він ще нежонатий, мав літ 23; робив в Ню Йорку при „boatах". Если хтось знав що о нім, чи жив чи помер, прошу ласкаво донести мені, його сестрі. Адреса: Mary Kobasiar, Excelsior, Pa., Schuylkill Co. (11 12)

Дїм мій брат ВІЛІЙ МАКОВИЧ. Перебував ніс двох лїт в Філядельфії. Пошукує його рідний брат Іван Маковичь. Хто небудь його знав або він сам, нехай зголосить ся на адресу: John Makovecz, 97 Mercer St., Newark, N. J. (10 11)

Дмитро Концький пошукує свою жінку АНТОНІНУ КОКОЦЬКУ, з роду Кійдзер, котра перед 4 місяцями приїхала зі старого краю до Америки. Вона була через 2 тижні на службі в польськім сторі в Вофало, дня 29 грудня 1913 р. покинула службу і від тоді не дає про себе нічого знати. Антоніна є росту середнього; має лице округле, очи чорні, волосє чорне, верхня губа

Нові Цїнники

книжок, стереоскопів, видів, годинників, револьверів і т. п.

7—11 висилає

Українська Книгарня

кождому даромъ

Пишіть зараз на адресу:

P. K. SUSLA

P. O. Box 477, Woonsocket, R. I.

РОДИМЦІ ЯВЛЯЙТЕ СЯ ЧИСЛЕННО НА ВІЧАХ, УСТРОЮВАНИХ ПРОСЬВІТНОЮ КОМІСІЄЮ Р. Н. СОЮЗА.

В Америці не повинно бути ані одного Русина-Українця, який не належав би до Р. Н. Союза, одинокої нашої орґанізації на чужині.

ПОТРІБНО РУСИНІВ!

Платимо $20.00 тижнево тим агентам, котрі працюють для нас через цілий день, а $8.00 тим, що працюють лиш вечерами, продаючи наші золоті, срібні і нікльові годинники між своїми приятелями на місячну сплатку по $1.00 або $2.00. Платимо також по $15.00 тижнево агентам-експертам і перекладчикам, котрі годні би праз з нашим агентом, говорячим лиш по англійськи. Практика непотрібна. Занотуйте адресу і голосіть ся до:

MANAGER, 11—14
Box 954, Dept. 182, New York City.

Проч з бритвами!

Наш порошок усуває сейчас волосє з тварі, бороди і де би не було, без жадного болю, не лишаючи жадних слїдів по собі. Висилаємо пачку того порошку за 1 доляр, пробні дози за 50 центів. Пришліть 1 доляр через моней ордер або в реджістрованім листї або почтовими марками, а ми сейчас вишлемо порошок в поясненєм, як його уживати. 11—12

Адреса:

Dr. BELLIN'S CO.,
55 DELANCY ST., NEW YORK.
Потреба агентів.

$17 Шифкарта до краю! $17

БРАТЯ! Родимці! Маєте гроші? Не платіть зелітам високих цїнза шифкарту! Шануйте гроші! Перед купленєм шифкарти напишіть до нас! Наша цїна є:

$17 ШИФКАРТА ДО КРАЮ $17

Шифи експресові, знамениті, тіда скорші і певніші. Спробуйте раз! Особні каюти, купелї, домовий харч! Вигадливе вільний переїзд границї! Чекаємо кождого на станції, приїзджаємо на шифу, даємо пічлї — все ДАРОМ! СПІШІТЬ! НАПИШІТЬ ЛИСТ! Кождий дістане на дорогу дарунок!

$25 дол. ШИФКАРТА З КРАЮ ДО АМЕРИНИ $25 дол.

Пишіть на адресу:

AMERICA EUROPE CO., 109 Greenwich St., New York.

Число телефону 4548 Rector.

ВАЖНЕ ДЛЯ МІСЦЕВИХ ОРҐАНІЗАТОРІВ Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ!

ХТО ЗОРҐАНІЗУЄ ДВАЙЦЯТЬТИСЯЧНОГО ЧЛЕНА до Р. Н. Союза в місяцю марті 1914 р.

Сего місяця то є в марті 1914 року Руський Народний Союз в Америці доповняє ДВАЙЦЯТЬ ТИСЯЧ (20.000) дорослих членів організації.

З рекордового справозданя за місяць лютий 1914 р., яке є поміщене в сім числї „Свободи", бачимо, що немного нам бракує членів до двайцять тисяч. всеж таки треба попрацювати, аби тих немногих придбати до Р. Н. Союза ще в сім місяци. Головним питанєм є се: Хто зорґанізує двайцять тисячного члена? Хто, панове орґанізатори, хто?

Головний Уряд Р. Н. Союза зробив від себе слїдуючу пропозицію: Той, хто зорґанізує двайцять-тисячного члена до Р. Н. Союза в місяцю марті 1914 р., дістане в нагороду два срібні дармовиси до годинки і дві золоті шпильки до краватки; той, що буде мав честь і щастє бути тим двайцять-тисячним членом дістане на памятку гарний дарунок від Гол. Уряду Р. Н. Союза. Крім сего будуть поміщені в „Свободі" фотоґрафії як орґанізатора так і члена.

Котрий з Вас, панове місцеві орґанізатори, буде мав те щастє зорґанізувати двайцять-тисячного члена до нашої дорогої орґанізації Р. Н. Союз в Америці? Хто хоче, аби його фотоґрафія була поміщена в „Свободі" в ювилейнім році Р. Н. Союза, його двайцятьлїтнього істнованя на американській вільній земли яко орґанізатора двайцять-тисячного члена?

Тож до діла, Панове! Орґанізуйте як найбільше число нових членів і присилайте виповнені декларації до Гол. Уряду як звичайно з розметом. Двайцятьтисячний член і орґанізатор тогож буде повідомлений листовно в своїм часї.

ГОЛ. УРЯД Р. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ.

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

„ВСЕ НА ВАШІ УСЛУГИ"

Lackawanna Trust Company

„Банк, в якім Ваші гроші безпечні".

400 Lackawanna Ave., Scranton, Pa.

Сила Банка не вповні зависить від капіталу і надвижки, але зависить також під урядників, що стоять на чолі Банку. Урядники і директори нашого Банку є досьвідчені фінансисти і банкера, що числять ся між найбогатших і найчільнійших горожан повіту Лакавана.

Ми приймаємо депозити почавши від ОДНОГО ДОЛЯРА і платимо 3 процент від дня коли гроші вложені.

Ми посилаєм гроші щодня до всіх частий сьвіта. Скоре доручене гарантоване.

Ми купуєм, продаєм і вимінюєм усякі чужоземні гроші.

Ми продаєм шифкарти до і зі всіх частий сьвіта по компанічних цінах, вдоволяє гарантує ся.

Ми виготовляємо всякі правні документи і легалізуємо їх через конзуля. Правна порада даром.

Ми маємо клерків, що говорять по руськи і ви можете полагоджувати Ваші справи у вашій рідній мові.

Отворений що дня до 9-ої години вечер. 51—

ОДИНОКА ПРЯМА ЛІНІЯ МІЖ Росією а Америкою Росією а Канадою

R. J. Glick

Агент асекураційний від огня.

Офіс находить ся 1—

в WILLIAM McCONNELL BUILDING

SHAMOKIN, PA.

Точна 10-денна подорож.

Найпоспішнійші, найгарнійші і найбільші дво-шрубові пасажирські кораблі поміж Лїбавою а Ню Йорком, і з Ню Йорку до Ротердаму і Лїбави. Низькі ціни.

Звертайтесь до:

A. E. JOHNSON & CO., Gen. Pass. Agents
27 Broadway, New York, N. Y.

ЖІНКИ!

Учіть ся анушерії в нашій школі або у себе в дома. Наука в російській або польській мові. По скінченю видаємо диплом. Незаможні поліжниці можуть мати старанну обслугу даром. Лїчимо всїлякі хороби жінок і дітий. Адресуйте:

Dr. C. DEUTSCH, School of Midwifery
229 E. 24th St., Dpt. S. New York, N. Y.

СПРОБУЙТЕ НАШОГО ФОНОГРАФУ З МІСЯЦІ БЕЗПЛАТНО!

$1.00 МІСЯЧНО

Єсли не бувби добрий, звернїть нам. Ся проба не буде Вас коштувати ані цента. Тисячі наших костумерів пересьвідчилось, що наш фонограф є найлїпшим.

24 і 50 руських пісень безплатно.

Гаранція на 15 лїт.

Продаємо дешевше, як другі компанії, позаяк ми є ФАБРИКАНТАМИ. 6—

Пиши до нас по руськи, а ми вишлемо Вам даром гарний, ілюстрований каталог.

ROYAL PHONOGRAPH CO.

91 E. 4th St., Dep. 5. NEW YORK, N. Y.

Лїчу мущин

аж го цїлковитого їх вилїчення.

Моя кільканайцять-лїтна практика є до Вашої розпорядимости. Лїчу сокретні недуги, як: УТРАТА ЖИВОТНОСТИ, РОЗШИРЕНЄ ЖИЛ, ЗАКАЖЕНЄ КРОВИ, УТРАТУ КРОВИ, ВИСУШЕНЄ, РЕВМАТИЗМ, ГЕМОРОЇДИ, як також НЕДУГИ МІХУРА і НИРОК. Сї недуги лїчу стало і по умірнованих цінах.

ПОРАДА ДАРОМ.

Прийдїть відвідати мій анатомічний музей і побачити чоловіка здорового і в хорості. ВСТУП ВІЛЬНИЙ.

Памятайте, що лїчу аж до цїлковитого виздоровленя і в коротшім часі як другі. 2-13

Dr. WARD

СПЕЦІЯЛІСТ

417 Sixth Ave., near 25 St., New York.

Годинн: щоденно від 9 р. до 8 веч.; в неділї: від 10 рано до 2 пол.

На 8 місяців на пробу!

Хто тілько напише до нас, тому пішлемо на 8 місяців на пробу гарний грамофон гарантований письменною гарантією, враз з 32 руськими піснями рїжних мельодій, які собі самі вибересте.

Платити будете по пробі если будете цїлком вдоволені.

Пишіть по каталог грамофонів і рекордів і по близші інформації до одиноко русько християнської, знаної з своєї чесности фірми:

Liberty Commercial Co.

233 E. 14 Street, Dep. S. New York N. Y.

На 3 місяці безплатної проби!

Даром 40 найкращих сьпівачок!

10-лїтна порука на письмі!

Даємо до нашої чудесної „INTERNATIONAL" говорячої машини ч. 5 за $1.00 місячної виплати. Не лякаємо ся вислати Вам наш фонограф на 3 місяці безплатної проби, понеже він є найлїпшою машиною на торгу.

$1.00 місячно!

10.000 руських рекордів всегда на складі.

Пишіть еще нині по цїнник і условія! 6—

Найбільший „барген", якого ще не бувало!

INTERNATIONAL PHONOGRAPH CO.,

196 E. Houston St., New York.

ІВАН РУДЕНСЬКИЙ, завідатель

$22 ШИФКАРТИ ДО АБО З КРАЮ $22

На поспішні кораблї можна власне тепер викупити шифкарту за дуже низьку ціну з причини компанічної конкуренції. Кораблї дуже вигідні; для 3-ої кляси суть осібні кімнати, в яких містить ся по чотирох людий, а через воду ідуть 6 до 7 днів. 8—

Отже хто має замір відїхати до краю або спровадити кого, нехай сейчас пише або зголосить ся устно о інформації. Рівнож висилаємо гроші до краю по дуже низькій цїні. — Принимаємо гроші на переховок, від котрих платимо по чотири доляри від сотки і можете бути певні, що Ваш гріш єсть в добрім і певнім місци, позаяк Банк єсть після нового права стейту Ню Йорк контрольований як кождий „Сейвінгс Банк", а до того 50 домів власних в Ню Йорку, Бруклині і онолици дають найлїпшу для Вас гваранцію.

● На кождій зелїзничій стації (дилї) в Ню Йорку суть наші агенти. ●

РУСЬКИЙ БАНК І АГЕНЦІЯ КОРАБЕЛЬНА

ІВАНА КОВАЧА

36 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Філія: { 155 Clinton Ave., Maspeth, L. I.

$17 Шифкарти до Старого Краю $17

За $17.00 можете повернути до Старого Краю на найлїпших шифах, відходячих в днях 19 марця і 2 цьвітня а на всї инші дні по $22.00 до пристаний (портів) ВРЕМЕН, ГАМБУРГ, РОТЕРДАМ або АНТВЕРПІЙ. Удайте ся тілько до нас, листовно або особисто, а переконаєтесь о правдивій дешевости шифкарт; ручимо, що нїгде дешевше не дїстанете, як лише у нас. Ми стараємось всегда, щоб пасажири були вдоволені з подорожи, дякуя їм вигідне місце на шифі, що чотирох пасажирів дістають осібну кімнату, страви подавані до стола, електричне осьвітленє, вільна купіль і всякі вигоди, яких не найдете на нїяких инших шифах.

EUROPEAN STEAMSHIP CO. Dept. S.

115 FIRST STREET, NEW YORK, N. Y.

$25.00 ШИФКАРТИ ЗІ СТАРОГО НРАЮ $25.00

$19.00 ДАРОМ!

$19.00 ДАРОМ!

Купуючи сю годинку впрост від фабриканта. Ви заощадите для себе $19.00. А со тому, що в кождім шторі Ви мусїли би заплатити за ню $25.00, підчас коли наша спеціяльна фабрична ціна за сю годинку є лиш $6.00.

Сї 25-долярові годинки, які продаємо тепер по $6.00 суть дуже гарні, 14 кар. позолочувані і гарантовані фабрикантом на 20 лїт; мають славний американський осередок з 17 камінями; посідають 3 сильні окладинки, артистично прикрашені, а що-до їх красоти, виробу і вказування докладного часу, то вони належать до одних з найлїпших.

Єсли маєте охоту купити яку з сих годинок, то витніть один з повисших образків, який Вам подобаєсь і пришліть нам враз з своєю повною і докладною адресою і 50 центів марками, а ми пішлемо Вам сейчас вибрану Вами годинку в гарнім плюшовім пуделку до оглянення даром. Коли принесуть Вам годинку, не платіть ані цента, доки не оглянете її і переконаєтось, що ся годинка є такою, як ми описуємо. По огляненю її і пересьвідченю ся, заплатіть за ню $5.50 і нїльна центів на кошта пересилки, а єсли при оглядану Вам не подобаєсь ся годинка, то не прийміть її і зверніть її на наш кошт. Сим Ви не ризикуєте нїчого, коли замовите у нас годинку, бо ми висилаємо Вам її до вільного оглянення і даємо фабричну гваранцію на 20 лїт, а кромі сего направимо Вам її безплатно, єсли вона зломить ся протягом часу гваранції або вимінимо на иншу за доплатою 25 центів на покритє коштів пересилки.

УВАГА: Хто хоче купити у нас годинку, мусить прислати 50 ц. задатку, бо від тепер не будемо висилати годинок без такого задатку, а се тому, що много дїтий висилало нам замовлення лиш для цїкавости, а котрі не мали ні намїру ні гроший купити годинку. Задля сего жадаємо 50 ц. задатку на оплаченє коштів пересилки. — Адресуйте виразно до: 10—11.

NATIONAL COMMERCIAL CO.

505 E. 5th Street, Dept. 15. NEW YORK, N. Y.

до кольїа, вже й по повз. колеи ся в снігах, борюсь ся з вітром, що гуляв по полю за страшною силою. Пранцюзи давно повиїздили з його, гук, якого вони загубив у снігу, та про те инших дай й далї, мов на перегір снїговійниці, що майже моментально заміталa його слїди. Він балакав сам до себе, усміхав ся, махав руками, мов кланив ся до якоїсь незвісної, але недалекої мети...

— 228 —

XXV.

Другого дня над ранком вітер утих і сніг перестав падати. Ту про те небо було понуре, насуплене. Розвиднювало ся дуже помалу і пано. Було. щось важке в повітрі, якесь пригнобленє, якесь утома. Торговиці аж десь коло девятої почали по трохи заповнювати ся приїзжими на ярмарок селянами. Мужицькі сани, запрягені косматими конєтками, тягли ся до міста по безкраїх снїгових полях. Конєнята стрясли по черева в заметах. Сніг топив ся на них і мерз на ново, навсяк зелїзними бурульками, що дорвали при кождім живійшім духу мов сталї корді. Візники що хвили мусїли звалити з саний, бродити по колїна в снігу відпружуючи дорогу. Тяжка, оплакана се була їзда сьо-

— 225 —

— Ну ти вдурів? А як нас застануть? Ще на нас кинуть підозрїнє.

— Хто нас застане? Служниця мусить теперечки спати, коли не зобудила ся в часї бійки. А звуплї не прийде нихто. Виходь! Я зараз усе зроблю.

І Шнадельський тихенько вийшов із покою. Шварц загасив лямпу в Регінній спальні, а потім наблизивши ся до трупа Стальського зирнув довкола.

— О, тут і капітан розсланий! — шепнув він побачивши на столї Регінні цїнні папери та бїжутерії. — На дорогу се може здати ся!

І він швидко зібрав усе і заховав до кишеней, потім загасив лямпу і наомацки вийшов із покою. Ключ був у дверех тож з надвору. Замкнувши покій Шварц витягнув ключ і кинув його тет у глубокий сніг. Потім засунувши шапку на очи і закутавши на вулиці якого інтелїгента вони відвертали ся так, мов і зовсїм не хотїли бачити зайду, найверх гуляки або полотняками І в високих кучмах. Деякі — молоді парубки, защищали з салний ноги в великих чоботях, затрїбачи ними сніг. Хоча вїче вало зачати ся о одинадцятій, то про те вже від деякої кеди зайду Мотря Парваса почали збирати ся з разу невеличкі, а де далї чим раз більші купи народа. Они приходили, другі відходили; витали ся, балакали про свої домашні справи, оминаючи якось тривожне те, що в долїй хвилї вїсавало їх найбільше — справу вїча. Коло десятої позвали ся серед селян деякі священики. Селяни кланялись їм, деякі цїлували знайомих священиків у руку. Тепер у купках почали ся живійші розмови — про вїче і про справи поставлені на денним порядку. Звільна один за одним витягали з за пазухи та з черес посьвідки відозви, якими Радфалович закликав людий на вїче і яких через знайомих розвинув більше тисяч по всїх сёлах повіту. Письменні почали відчитувати відозву на голос; їх кун невисьменних слухачів почули ся притягувати, а далї огорнули. Коли у відозві дійшло до місця: „Наші опікуни, позабиравши з сел громадські каси і зробивши з них ніби хлопську касу повітову, хо-

Digitized by SVOBODA-NEWS.COM

Е. Розенталь — адвокат. Телєфон: 7680 Орчард. Й. Маль — нотар публичний.

1) Продажа шифкарт до краю і з краю на найлучших пасажирських кораблях, по цінах компанійних від 23 до 28 долярів.

2) Продажа фарм, лотів і домів в рільних стейтах, по дешевій цїні і на найдогіднїйших условіях сплати.

3) Канцелярія адвокатсько-нотаріяльна полагоджує скоро, добре і дешево всїлякі справи судові американські, а також судові, маєткові, табулярні і військові старокрасві. Виробляє всїлякі документи, як повновласти, контракти купна і продажи, скрипти довжні, тестаменти і т. д., котрі потверджує Конзулят, так, що мають силу і важність урядову в краю.

4) Головний склад книжок історичних, наукових, повістевих і молитвословів.

Памятайте адрес:

H. CZARNECKI, 30 E. 7th Str., NEW YORK, N. Y,

ФІЛІЯ: 598 DRIGS AVE., COR. N. 5th ST.. BROOKLYN, N. Y.

ПИЙТЕ ЕСЕНСІЮ! З одної флящки можете зробити 10 кварт, 2 і пів галъона, смачної горівки і бренди. Можете зробити сливовицю, бороничку, рум, конял і сотки других напоїв.

Одну флящку вишлемо по отриманю $1. — 6 флящок за $5. — Вказівки з кождою флящкою. Замовляйте зараз і вимініть ваш улюблений напиток. 8—

FEDERAL IMPORT COMPANY
Dep. R. T. W. Jenkins Bldg., Pittsburgh, Pa.

КОРОТКА ОФЕРТА! Хто прішле нам 1 доляра, тому вишлемо: 1) Зотий хрестик зі шпильков на одежу; 2) Великий календар на 1914 рік і 3) Всї муки Ісуса Христа на 50 найкрасших образках.

Замовлення посилайте: 8—11

EUROPA BOOK CO,
57 Dey Street, New York, N. Y.

ЮЛІЯН ПАВЧАК
209 Bedford Ave, Brooklyn, N

РУСЬКИЙ ХАРАКТЕРИЗАТОР, ВИПОЗИЧАЄ ВСЯКОГО ДА УКРАЇНСЬКІ КОСТЮМИ І ХАРАКТЕРИЗУЄ ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ. ЗАМОВЛЕННЯ ПРИНИМАЄ НАЙМЕНШЕ 8 ДНІВ ПЕРЕД ПРЕДСТАВЛЕНЄМ.

Агенція корабельна і Бюро пересилки грошей

30— **ДМ. КАПІТУЛИ**

(Предсїдателя Р. Н. Союза)

продає шифкарти на найлїпші лїнії по цінах компанійних і пересилає гроші до всїх частий свїта в короткім часї. — Пишіть на адресу:

DMITRO KAPITULA, McAdoo, Pa.

ВАЖНЕ ДЛЯ ТИХ, ЩО ГРАЮТЬ АМАТОРСЬКІ ПРЕДСТАВЛЕНЯ.

ПЕРША РУСЬКА КОСТЮМЕРІЯ В АМЕРИЦІ.

Приймає великий склад першорядних народних руссько-українських і иншого рода добірних костюмів як також потрібні прибори до характеризования осіб, як: перуки, волося, бороди, вуси, шминки і т. п. Річи ті виповиначаємо по дуже низьких цінах. В нюйоркських околицях убираємо і характеризуємо аматорів відповідно до роль граючих на сцені. — Добірні костюми і відповідна характеризація надають особлившу красу кождій штуці на аматорській сцені. — При замовленях треба присилати спис осіб і потрібних річий. Замовлення просить ся присилати що найменше 8 днїв перед представленєм на адресу:

Mrs. EMILIA UHORCHAK, 32—
66 SUSSEX ST., JERSEY CITY, N. J.

ПОТРІБНО ЛЮДИЙ НА ФАРМИ.

Не робітника-наймита, але таких що хотять собі фарму купити і для себе робити. Весна надходить, тож приїжджайте тут, де свої люди поселились. Земля ідо до гори, а ціна за ню ще досить низька, бо за 10 дол. акер, можна купити на виплату. Суть і готові фарми враз з будинками. Пишіть і залучіть марку. Адреса:

T. KORZENIOWSKI,
10—12 **Alger, Mich.**

КАЛЄНДАРІ!

	цит.
Календар „Просьвіти"	45
„ „Запорожець"	35
„ Робітничий	25
„ Гумористичний „Жало"	25
„ „Ріля" хліборобський	25
„ Загальний, знижена ціна	65
„ „Хліборобъ", знижена ціна	28
„ „Приятель жовнїра", зн. ціна	28

9-12 Пишіть до:

ZAHALNA KNYHARNIA
396 Frontenac St., Montreal, Que.

М. КОЧВАНСЬКИЙ

Шифкарти до і з Старого краю на найпевнїйші кораблї по цінах компанійних.

Виробляю ПОВНОВЛАСТИ, КОНТРАКТИ, СКРИПТИ ДОВЖНІ і инші документи і дїгалізую в ц. к. Конзуляті. — Пишучи, залучіть марку на відповідь.

Нотаріят, 445 W. 40th Street, New York, N. Y.

ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО РУСЬКОГО МОЛОДЕЧОГО СОЮЗА!

КУПУЙТЕ КВАДРАТОВІ МЕТРИ НА УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД У ЛЬВОВІ.

КУПУЙТЕ ФАРМИ ЛИШЕ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІ!

Родимці! От вже й весна прийшла. А Ви чого чекаєте? Роботи годі дістати, часи для робітників заповідають ся щораз то гірші. Чиж не стати Вам власним паном на власнім господарстві? Лучає ся Вам до сего дуже добра нагода. ВЖЕ БІЛЬШЕ ЯК 300 РОДИН ЗАКУПИЛО ФАРМИ НА ПЕРШІЙ РУСЬКІЙ КОЛЬОНІЇ В МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Богато з них вже побудувало гарні доми і розпочало господарити. Йдіть їх слїдами!

Родимці! З невеличким капіталом можете доробитись з часом красного маєтну. Наші фарми положені недалеко великого міста Мілвіл, в якім є чимало рїжнородних фабрик. Маючи вільний час при господарстві найдете кождої хвилї добрий зарібок в фабриках. От і тепер мають отворити фабрику — „Америка-Тобако Компані", яка сама дасть занять поверх 350 хлопцям і дівчатам.

Кождий розумний чоловік зрозуміє се добре, що се значить бути властителем фарми недалеко великого міста і фабрик. ПЯТЬ АКРОВА ФАРМА КОШТУЄ ВСЕГО $400.00. Щоби прийти в поміч нашим Родимцям, продаємо фарми на найдогіднїйші сплати: ЗАДАТОК В ГОТІВЦІ ВИНОСИТЬ ВСЕГО $200.00, А РЕШТУ РОЗКЛАДАЄМО НА ЖАДАНЄ КУПУЮЧИХ НА МІСЯЧНІ РАТИ ПО $1.00 ВІД ОДНОГО АКРА. Можете набути також фарми, які числять і більше як 5 акрів. На одно не забувайте, що 5 акрів— се не лот!

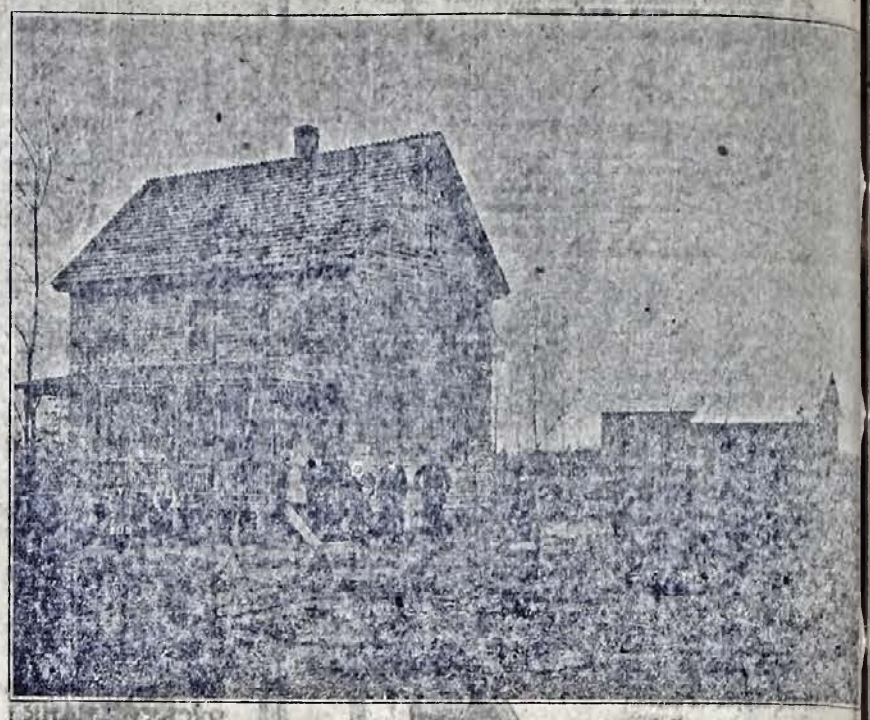

Як образку є представлений дім на руській кольонії в Мілвіл, Н. Дж. Новіщний дім — власність п. Дупняка, який перед кількома місяцями прибув на кольонію з міста Шамокін. Дім зістав вибудований через наших майстрів пп. Юзефка і Колїсника.

Не жалуйте труду, приїжджайте на місце, огляньте наші землї а певно не відїдете від нас не закупивши землї під фарму. Оглядати можна в суботу, неділю і понеділок кождого тижня. На случай Вашого приїзду просимо голоситись до п. Василя Матолича, менаджера кольонізаційної компанії, 326 WEST MAIN ST., MILLVILLE, N J.

Кольонізаційна компанія урядила для вигоди наших кольоністів офіси в Філядельфії і Мілвіл.

Адреса офісу в Філядельфії:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO.,
DREXEL BUILDING, 5th and Chestnut Strs.,
PHILADELPHIA, PA.

Адресу офісу в Мілвіл:

THE EUROPEAN COLONIZATION CO
MILLVILLE TRUST BUILDING,
19-20 High Street, Millville, N. J.

УВАГА. Всї листи, писані в руській мові просимо слати на адресу офісу в Мілвіл.

де дорога. Міські доми скінчили ся давно. Довкола вулиць по обох богах тягли ся рядами низенькі перамінькі хати, прикриті снігом, мов великі копиці. Де-де засвітить жужвесь, затріщить під напором вітру безвістя, дуднява лиша. Тутешнє Барашового Тарабана дорохтить-ледві чутно серед реву хуртовини, що робить ся чим раз сильнїйшим. Та ось чезли й ті хатки, під ногами не чути вулиці, всюди глубокий сніг, але довкола дороги видно деревяне поручє. Се міст. Баран-іде далї тарабанивши з подвійною силою. Регіна якось ненасно пригадує собі, сей міст і звязь образів-і звязь образів мигають у її голові і поруйнивши голову вона йде за Бараном шепчучи невстанно:

— Йду, йду! Йду, йду!

Та ось Баран зупиняє ся на середи моста, похиляє ся на поручє, слухає ся загадкути в низ. Там не видно нїчого, тілько чути крізь-рев вихру голосний булькіт води, що не встигла замерзнути і сказено бєть ся о камінь і о дубові колоди. Се Кленг не дрімає, провадить свою дику музику, достроєну до не менше дикого скимлєня вітру в плетвах і балках мостового вязаня.

Регіна набликила ся до Барана і також спершла ся на поручє та почала заглядати в низ. Побачивши її Баран ани крихти не здивував ся. Він

тільки засьміяв ся голосно і показав рукою в низ, у Кленг. Регіна побігла очима в напрямі, куди показував Баран, але її очи не могли добачити нічого. Тоді вона попробувала перелїзти через поруччє, але не могла. Її черевики, шуба, спідниця, все було обмерзле снігом. Тоді вона схилила ся і пролїзла по під поручєм, майже доторкаючись лицем до снігу. А станши за поручєм, на краю моста вона почала знов пильно вдивляти ся в глубину. З пітьми визирнуло до неї щось страшне, бо вона жахнула ся і вхопила ся руками за поручє.

— Ха, хи, ха! — заготав ся Баран. — Не гарно там?

Регіна випрямувала ся і глянула на него.

— Ну, ну, смїло! — мовив він. — Йду!

І сильним розмахом він зіпхнув її з моста. Вона скрикнула, але в тій же хвилї чути було, як її голова стукнулась о камінь, як тїло плюснуло в воду, а потім не чути було більше нїчого крім реву вітру і глухого плюскоту води в Кленгї.

— Ха, ха, ха! — знов заготав ся Баран і вхопивши свої крапки затарабанив ними по балї що сили. Він кілька разів квапив головою, мов на зроблено невеличке подїом, на ньому поставлено сїть і кілька крісел. Вічовики мусїли стояти; жолоби і драбини заступали місце лїжок і галерій. До-

шлі сїдли були тут і там дїрві. — значить, вдто великої засухи не було що боятись. Мотьо ходив у шабасовім халатї і робив ганори жінці стоячи за шинкованком і з якимсь поважним видом наливала та ставила на лиці пиво, якими частували себе взаємно вічовики.

Возівня заповнила ся майже моментально, а тимчасом із міста плили раз-у-раз нові лави. У Кленгія радувало ся серце, коли дивив ся на ті купи селян. У яких видно було хоч не високу інтелїгенцію, але щире зацїкавленє тим новим, нечуваним доси явищем, яке від тепер мало зробити ся важним чинником у їх житю. Політичний рух, само думане про широкі політичні справи, читанє політичних газет, а деякі політична організація і боротьба, — все се були річи доси чужі селянству; незрозумілі для него; адже його давнїші опікуни маєтковий йому все те яко річи далекі, недоступні для хлопського розуму, а нерза навіть по простту заборонені. А тепер перший раз інтелїгенти брали ся говорити селянам про ту тяжку політику. Що то буде? Як то воно піде? Чи справдї урядові позволить на се? Не дивно, що всї присутні, не виключаючи священиків тай самого Євгенія, з деякою тривогою ждали, як то воно піде.

шлі сїдли були тут і там дїрві. — значить, вдто великої засухи не було що боятись. Мотьо ходив у шабасовім халатї і робив ганори жінці стоячи за шинкованком і з якимсь поважним видом наливала та ставила на лиці пиво, якими частували себе взаємно вічовики.

Возівня заповнила ся майже моментально, а тимчасом із міста плили раз-у-раз нові лави. У Кленгія радувало ся серце, коли дивив ся на ті купи селян. У яких видно було хоч не високу інтелїгенцію, але щире зацїкавленє тим новим, нечуваним доси явищем, яке від тепер мало зробити ся важним чинником у їх житю. Політичний рух, само думане про широкі політичні справи, читанє політичних газет, а деякі політична організація і боротьба, — все се були річи доси чужі селянству; незрозумілі для него; адже його давнїші опікуни маєтковий йому все те яко річи далекі, недоступні для хлопського розуму, а нерза навіть по простту заборонені. А тепер перший раз інтелїгенти брали ся говорити селянам про ту тяжку політику. Що то буде? Як то воно піде? Чи справдї урядові позволить на се? Не дивно, що всї присутні, не виключаючи священиків тай самого Євгенія, з деякою тривогою ждали, як то воно піде.